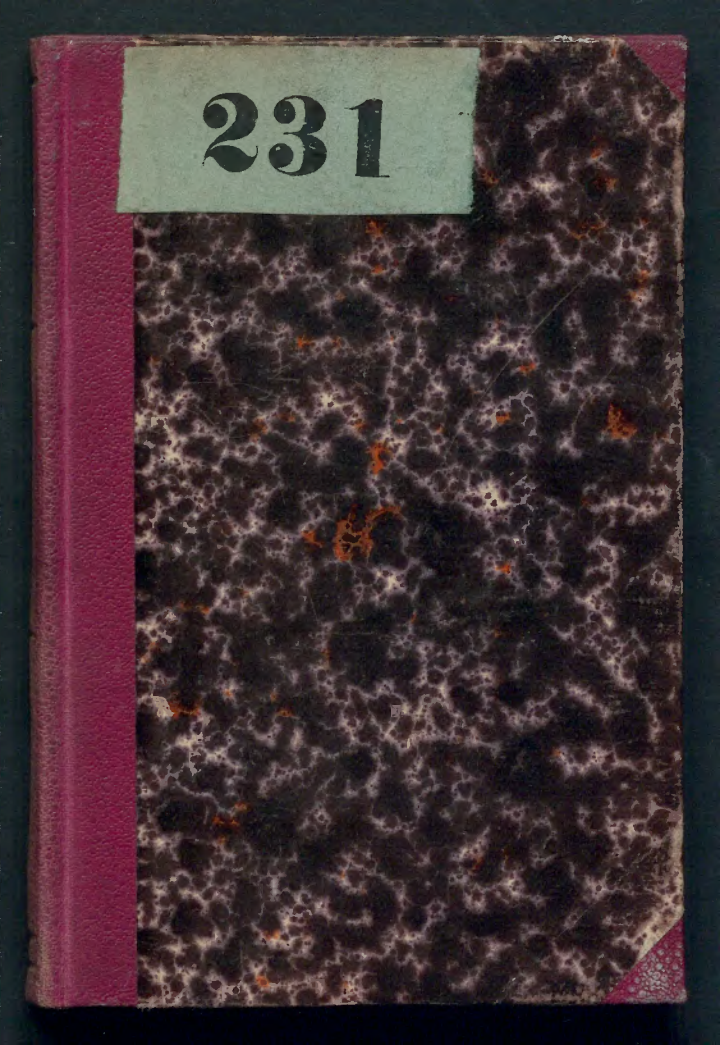
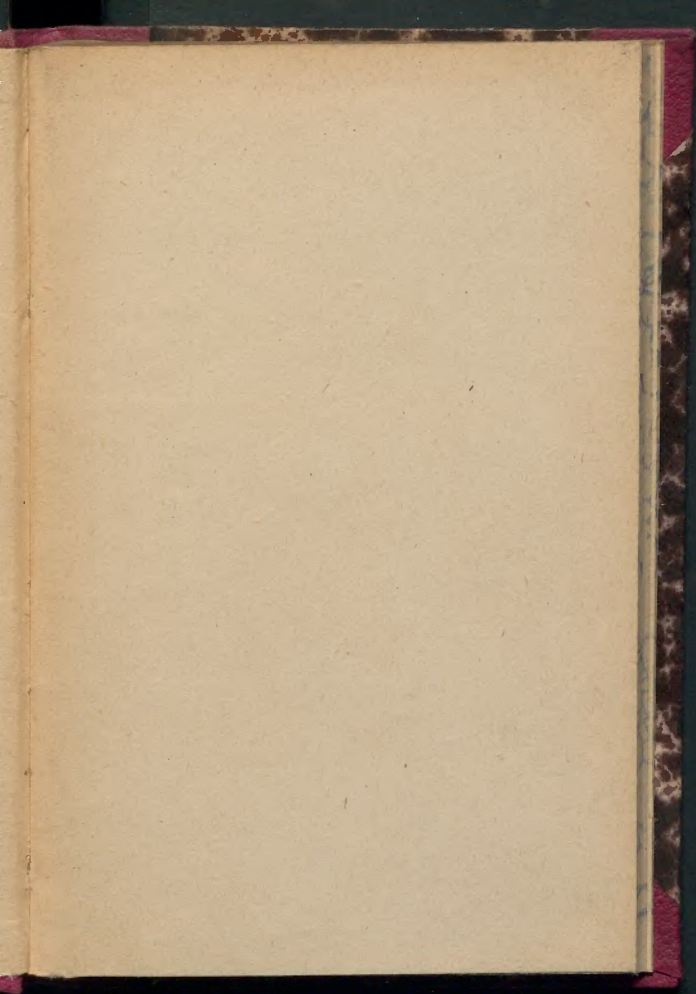

231

The image shows the front cover of an old book. The spine is bound in a solid maroon or deep red material. The main cover area is decorated with a dark brown and black marbled pattern, featuring irregular, swirling shapes. There are several small, orange-brown spots scattered across the marbled surface. A light green, rectangular paper label is stuck to the top left corner of the cover, displaying the number '231' in a large, bold, black serif font. The corners of the book show signs of wear, with some of the marbled paper missing, revealing the underlying board material.

W. 23/.

ԱՎՈԴ. ԳՕԴՈՒՄ. ՊԱՐԹՈՐ ԼՅՆԿՕ.

ԲՈՄԲԵՅ ՀԱՋՐԻԹԻ ՄԵՐԻԷՄԻՆԻՆ

ՀԻՄՆԻԷՍԻ ԱԼԹԸՆՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆԼԱՐԸՆ

ՃԵՊ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՀԻՔԵԱԻԷ, ՆՕՎԵՆԱ ՎԷ ՍԱԻՐ ՏՈՒԱԼԱՐ

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ ՄԻՍԻՕՆԱՐԸ Ժ. Վ. ԼԸՎՕ

ՆԱՄ ԲԱՀԻՊ ԹԱՐԵՓԸՆՏԱՆ

ՆԵՂՐ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇՏՈՒՐ

ՎԻԵՆՆԱ

ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

1902.

Հազար թապա՝ նալընըզ ավօգաթ Պարթօլօ Լօն-
քօեա հասր իտիւմիշ վէ թաստիգի քուհանիէ իւլէ
նէշը օլունմուշ տուր:

ԻՓԱՏԷԻ ՄԱՆՍՈՒՍԷ

Մէքիզինճի Ուրբանոս Բաքանըն գարարը մու-
ճիսինճէ, իշպու րիսալէնին հաւի օլտուղու ազա-
րտի տինիէյի վէ հիքեանէլէսին թէֆթիշինի՝
վալիտէմիզ ազիզ Բիլիսէնին մուհաքէմէսինէ
իհալէ իթտիկիմիզի պէեան իյլէրիզ:

ԲՕՄԲԵՅԻ ԶԻՆԱՐԷԹԿԵԱՅՐ

Միսնիզի գիտարեթկեան

1875 սենեսի Նոյեմբերին 13 իւնճիւ
բազար իրթէսի կիւնիւ, Բօմբէյի վատի-
սինին քիւչիւք վէ խարապ հալտէ պու-
լունան պիր մատուռնտա, տէօրթ քիշի
պիր թաավիրին կէլմէսինէ պէքլէմէքտէ
խտիլէր: Սգաֆաթի էհալխսինտէն պիր
արապաճը՝ մէկքիւր թաավիրի կէթիրմէք
իւզրէ Նաբօլիէնէ կիթմիշ օլուպ, ազ սօնրա
քիւչիւք պիր արապա գաբունուն էօնիւն-
տէ տուրտու, վէ արապաճը՝ պունուն

Համիլ օլտուղու կիւպրէ իւզէրինաէն,
պէքլէնիլէն թասվիրի, բարչա պէզլէր-
տէն տիքիլմիշ պիր էօրթիւ իլէ գաբլը
օլարագ աշաղըէա էնտիրտի:

Լաքին թասվիր աշըլտըղընտա, հազ-
րէթի Մէրիէմին վէ եանլարընտա տիլ
չէօքմիւշ օլան իքի Ազիզլէրին շէքլէրի
օ գատար գապա վէ պիչիմնիզ իտի քի,
հազըր պուլունանլար՝ իզհարը եէեիս
իթմէքտէն քէնտիլէրինի թուլթամա-
տըլար:

Օրատա պուլունանլար իչինտէ Գին-
իշ Պէր աշիւրհան օլուպ, մէրգում,
Բօմբէյի վատիսի քէօյլիւլէրինի ֆուգարա
վէ պիչարէկեան Վալիտէսինին էթրա-
ֆընա թօբլամագ վէ Անըն թասվիրի
գարշըսընտա թէսպիհ (րօզարիօ) չէ-
վիրթմէք իւզրէ պու թասվիրի էլտէ
իթմիշ իտի:

Լաքին իշպու թասվիր՝ բէք սէֆիլ
հալտէ պուլունուպ, մէզքիւր մագսէտէ

գուլլանըլամսեաճաղընտան, թամիրի իչին
պիր րէսսամա թէսլիմ գըլընմըշ իտի:

Պունտան օն եէտի սէնէ էվվէլ, պիր
թօհաֆճը տի.ք.քեանընտան Յ ֆրանգ
50 սանթիմէ սաթըն ւալընմըշ օլան պու
թասվիր՝ ուսթա պիր րէսսամ մարիֆէ-
թիյլէ թամիր իտիլտիկի հալտէ, թուճ-
տան, մերմէրտէն վէ ալթունտան պիր
քիւրսի իւզէրինէ գօնուլմուշ օլուպ,
տիւնեանըն հէր թարաֆընտան կէլէն
միլեօնլարճա նուֆուս թարաֆընտան
իպրաղը իհթիրամաթ իտիլմէքտէ վէ
քէնտիսինէ թէմէննիեաթ վէ տուալար
սունուլմագտա իտի:

Պու աթիգ թասվիրին իճրա իթտիկի
միւճիզէլէրէ մուգապէլէի շիւքրան օլմագ
իւզըէ, հիսապսըղ տինտարլարըն իանէ-
սիյլէ, պու ասրըն էն եէնի թարղընտա,
վէ հալը թէնասիւպիւ վէ ուսուլը միյ-
մարիսի վէ րէսմէրինին գըյմէթտարլը-
ղըյլա պէլքի տէ էն կիւզէլի օլարազ

պիր զիեարէթկեահ ինչա իտիւմիշ
տիր:

Զիեարէթկեահըն էթրափընտա, այնի
շաֆգտան չըգան զիեալար կիպի, մէք-
թէպլէր, էօքսիւզիւանէլէր, չօճուգլար
խայրաթխանէլէրի վէ սէնաի ֆապրի-
գալարը ինչա օլունմուշ տուր: Օ մու-
պարէք արազի իւզէրինտէ, միւճիգէ նէ-
վինտէն եէնի պիր պէլտէ եարըլըպ, 5000
էհալիսի, շըմէնտըֆէր ըսթասիօնու, բօս-
թախանէ վէ թէլէկրաֆխանէսի, րասմատ-
խանէսի, էլէգթրիք զիեասը վէ սաիրէ
պուլունմագտա տըր: Իշթէ պուրասը տըր
ԲՕՄԲԷՅԻ ՎԱՏԻՍԻ քի, հադգըլա
Բօշարիօ շէհրի թէամիեէ իտիլէպիլիր:

Իմաի, հէր ինսաֆլը օգուեանա սօրա-
րըմ. շու թէաճճիւպէ շայեան թէպտի-
լաթա, իշին էսասըլա հիշ միւնասի-
պէթի պուլունմաեան պու վուգուլաթա
նէ մանէա վէրմէլի: Ֆէվգէլատէ պիր
եարտըմըն մէտիւէլի օլմագսըզըն, պիւսպէ-

Յին միւրատը, պէօյլէ պիր շայեանը թէաճ-
ճիւպնէթիճէ էլտէ իտէպիլիր տէյէլլմ մի:

Պուրաճըգտա, տիւնեանըն քեաֆֆէի
իդթիտար սահիպէրինէ, էն պիւեիւք
ազըլարա, էն ճէսուր միւրատլարը հաիզ
վէ պիլճիւմլէ գուվվայի մէտէնիէ եախօտ
սիեասիէ իլէ մութթաորֆ օլանլարա
խիթապ իտէրիմ. քէնտիլէրինէ պէեան
իտէրիմ քի, եէնի պիր Բրօմէթէ չըգսա
վէ էլլինէ էսկի պիր թասվիր ալարագ վէ
խալի պիր մահէլլ օրթաորնտա իլէրլէեէ-
րէք, թասվիրի օրթաեա գօյսա վէ տէսէ.

“Պո- Տահէլլդէ էէնի պիր շէհէր զո-հո-ր
իլիֆէնի իսթէրիմ. իսթէրիմ էի, պի-նէանըն
պիր ո-հո-նդան պիլէր ո-հո-նա գադար,
ճիւանըն նալարը պո- ճիւհո-լ նօգլիւտա
ալիֆ օլ-նո-ն, վէ էէնդի նիէէթլէրիլէ պէ-
րադէր հէդիէլէրիլի պո-րաւէ հէօնդէրիլն.
իսթէրիմ էի, գադիմ Էլրօֆաճըլըն, էտ Աֆ-
րիգ- գըլաւըն, Աֆրիգանըն, Աֆանըն
իլէրլէրիլնիլն էւ-ֆֆէի ճիւլէէթլէրիլդէ պո-

Հալպուքի պու շէյլէր օլմուշ տուր :

Պու ինսան իշի՞ մի տիր :

Ճէնապը Ալլահ, քէնտի նիսէթլէրի
իշին պիր աշեսարհականը, պիր ավօգաթը
վասըթա ինթիխապ իթմիշ, պիր կիւ-
նահքետարը, պիր իմանսըզը սէշմիշ տիր,
վէ օ ատէմին տինտարլըզըյլա պերապէր
էմրի պասիրէթի վէ սէպաթը սանէսին-
տէ, թօբրաղըն ալթընտան միւքէլէֆ պիր
թասվիր, մուազզամ խայրաթխանէլէր վէ
թէքմիլ պիր շէհիր զուհուրա կէլմիշ
տիր :

Բօմբէյի Բօզարխօսը միւճիզէլի հիքետ-
ետի՞ բէք չօգ էհէմմիսէթլի ըիսալէլէր-
տէ հագլ օլունմուշ օլուպ, պու ըիսալէ-
նին հաճմինէ սըղամսետաճաղընտան, ետ-
լընըզ իպթիտաի զուհուրինի վէ Նաբօ-
լիտէ չըզան պիր ըիսալէի սէնաիէտէ
նէշը իտիլմիշ օլան իպատէթխանէնին
հուգշընը մուխթասարէն պէտան իթմէքլէ
իքթիֆա իտէճէյիզ :

Պիր կիւն, ավագաթ Պարթօլօ Լօնկօ՝
Փիքրի շիւպհէ վէ իզարիւսպ իշինտէ օլա-
րապ, Բօմբէյի վատիսինին խալի եերլէ-
րինտէ տօլաշարլը, վէ հագըգէթ ու
սիւքիւնէթի արատըղը սըրատա, նա-
կեահ գօլաղընա պիր սէտաի սէմավիէ
կէլէրէք, “Էկէր ֆիտիմնի բահալլանաբըմա
իմէրէն, Բօլաբիօ նէշը էմ, չի-նի Բօլա-
բիօ Կոստանդնուպէ նէշը իտէնէ տէլաթէն իմէթն
իտիլիշ Կէր, տէտի: Պու վագըրա՝ կիւնահ
եօլու իւզէրինտէ եէնի Պօղոս Առաքեալը
չարբան լուծֆը Իլահի տարպէսի օլտու:
Պու պիւեիւք տինսիզին դալպի ազիզէ
Մէրիէմին պիր սէօզիւ իլէ թէպտիլ օլուպ,
“Էկէր վադըն Կօղրն-իսէ, տէլաթէնիսի Կոս-
տան, չի-նի Բօլաբիօն նէշը իմէթտիլլին
Կոս վադիսի ալա իմէրտ իմէթէնէնի,” տէյի
ավագաթ ճէվապ վէրտի օ սէտայը սէմա-
վիէն: Ալ տավէթի Իլահիէ իթաաթլա,
իշէ պաշլաեըպ, պինլէրճէ միւշքիլաթ
վէ բէքչօղ մուվաֆֆազրեթ սիղլէքլէր-

լէ պերապեր, տաիմա սապր իլէ իլերի
եիւրիւտիւ: 1875 տէն պերու թէշէպ-
պիւտիւ պիւեիւեիւպ, Բօզարիօ տուսօր
բէք չաբուգ արթտը, միւճիզէլէր չօղալ-
տը, վէ պիւլէրճէ զիւարէթճիլէր՝ հէր
կիւն Բօմբէյի հազըթի Մէրիէմի գար-
շըսընտա թէվազու իթմէեէ պաշլատըլար:

* * *

Ավօդաթըն մարիֆէթիյլէ հազըթի
Մէրեէմ նամընա ինչա իտիլէն զիւարէթ-
կեահ՝ Պանիէր-տը-Պիկօր վէ Գառարա
թաշլարը, սէնաիճէ գըյմէթի ֆէվզէ-
լատէեի հաիզ սանէմլէրի, իթալէալը էն
մէշհուր րէսսամլարըն իմզալատըզլարը
րէսիմլէր վէ նագըշլարը վէ տիկէր բէք
չօգ աւարը նէֆիսէսիյլէ նամսար օլուպ,
հէր կիւն հիսապսըզ էճնէպիլէր՝ իպա-
տէթտէն պաշգա, աւարը սէնաիէսինէ
հայրան օլմագ իւզըէ օրանա կիտէրլէր:
Աւարը մէգքիւրէ միեանընտա Բօմալըլա-

ընն սատէ ուսուլը միյմարիօինճէ ինչա
իտիլմիշ օլան պիւեիւք միհրապ զեքրէ
շայեան տըր: Պու միհրապ՝ Վէնէտիկին
մօղայիգէրի վէ գըյմէթտար թաշա-
րըյլա թէգեին իտիլմիշ տիր: Խարկեսհը
շէրիֆի նազեք պիր իշ օլուպ, թուճտան
վէ ալթուճտան տըր. տիշարըսը՝ սօմաքի
մէրմէրտէն քիւչիւք սիւթուճլար վէ օն
իքի ատէտ թուճտան քիւչիւք սանէմէր
իլէ իհաթա իտիլմիշ վէ իշէրիսի միւճէս-
սէմ ալթուճ լէվհալար իլէ տօնատըլմըշ
տըր: Միհրապըն արգասընտա թուճտան
վէ մէրմէրտէն եաբըլմըշ օլան հազըէթի
Մերեհմին պիւեիւք հէյքէլի պուլունուպ,
շէքլը մախսուսու, ղէնկլէրինին հիւսնի
իմթիզաճ վէ ինթիխապըյլա քէնտի հա-
լինտէ պիր էսէրի եէկեանէ տիր: Միհրա-
պըն եէրի՝ զանէթ նատիր օլան եէքբարէ
րէմատի մէրմէրտէն օլուպ, տէօրթ թանէ
աչըգ կիւլ ղէնկինտէ սիւթուճլէր վէ
ֆէվգէլատէ զարիֆ ալթուճ եալտըյլը

Թէմէլէր վէ իշէմէլէր իւզերինտէ պու-
լունմագտա տըր: Թէքմիլ վէնէտիկ մո-
ղայիգաւորնտան օլան միհրապըն էօն Թա-
րաֆը՝ եէտի Յայտնութիւնլար քիթա-
պընըն իւզերինէ եաթմըշ օլան Գուզուեու
իրաեէ իթմէքտէ տիր: Միհրապըն ալնը՝
տրապ ուսուլը միյմարիսինճէ ալթուն
եալտըզլը թուճտան օլուպ, գըրմըզը վէ
եէշիլ տամարլը մերմէրլէրտէն տէօրթ
պիւեիւք տիրէքլէրլէ Թէզեին իտիլմիշ,
վէ պունլարըն Գօրէնթ ուսուլը միյմա-
րիսինճէ օլան օյմալը Թէբէլէրի իւզե-
րինտէ հազըթի Մէրեէմին շէրէֆլէրինի
պօրուլարըյլա իլան իտէն պէեազ մեր-
մէրտէն իքի մէլայիք վար տըր: Ղաեէթ
նազիք մօղայիգտէն օլան հազըթի Մէր-
եէմին իսմի պաշ հարֆլարը, քիւրրէ
իլէ խաշ Թասվիրլէրինի իրաեէ իտէն
Թէքմիլ ճէպհէեի Թուլթմուշ տուր:

Միհրապըն անլը օրթասընտա, իշէ-
մէլի Թուճտան պիր շէրշիվէ իշինտէ միւ-

ճիգէլի թաավիր պուլունուպ, էթրաֆըն-
տա՝ Բօղարիօնըն թէֆէքքիւրլէրինի
կէօթէրիր օն պէշ մէտալեօն վար տըր վէ
օն պէշ գանտիլ կիճէ կիւնտիւզ եան-
մագտա տըր: Աշաղըտա, օն սէքիզինճի
սուրըն թարզընտա, եալտըզլը թուճտան
վէ թապիի պիւեիւքլիւքտէ եաբըլմըշ
պէշ մէլայիք՝ տինտարանը հազըէթի Մէր-
եէմէ միւրաճաաթա տավէթ իթմէքտէ
տիրլէր: Հէր թարաֆտան՝ պահարանա
կէօթիւրէն գաբուլարտա պէեազ մէր-
մէրտէն շայեանը թէհայեիւր սուրէթտէ
եաբըլմըշ իքի հէյքէլ պուլունուպ, պուն-
լար՝ ֆաալի վէ խայալի էօմրիւն ալեա-
մէթի մախսուսէսինի իյմա իթմէքտէ
տիրլէր: Հազըէթի Մէրեէմին ալնընտաքի
միւքէլլէֆ թաճը՝ պիզզաթ օն իւչիւնճիւ
լէօն Բաբա հազըէթլէրի թագտիս իթ-
միշ տիր: Պու թաճ՝ բէք նապիք պիր իշ
օլուպ, շայեանը հայրէթ սուրէթտէ տի-
ղիլմիշ օլան էլմասլար, սաֆիրլէր վէ տի-

կէր զըյմէթտար թաշարլա պիր տաիրէի
նուրանիէ թէշքիլ իթմիշէր տիր:

Թասվիրէրին քեաֆֆէի թէգեինա-
թը՝ իթալիանքեարի սանէմ իւզէրինէ
զօնուլմուշ կիպի թասվիրին իւթիւնէ
ասըլմըշ տըր: Թէքմիլ զըյմէթտար թաշ-
լարըն պէտէլի տէօրթ եիւզ պին ֆրանգ
օլուպ, էզճիւմլէ իքի Եէհուտի տէօրթ
կիւզէլ զիւմրիւտ հէտիեէ իթմիշէր
տիր:

Հազրէթի Մերեէմին պաշը էթրաֆը՝
կիւզէլ էլմասլարտան օն իքի ատէտ երլ-
տըզլար իլէ միւզէյեէն տիր: Մերեէմանէ-
նին՝ ազիզէ Գաթէրինսեա վէ Յիսուս
Մանուկուն ազիզ Տօմինիզէ վէրտիքլէրի
թէսպիհլէր՝ նազիք ինճուլէրտէն եաբըլ-
մըշ տըր: Հազրէթի Մերեէմին գօյտուղու
պըրլանթի կէրտանլըզ իւզէրինտէ ԲՕ-
ՋԱՐԻՕ եազըլմըշ տըր: Աեազ գապըսը
ալթուն վէ էլմաստան տըր, վէ լիպասը-
նըն իւզէրինտէ զիզըյմէթ թաշար բար-

լաւերպ, թախթընըն իւսթիւնտէ իսէ,
տիկէր թաշլարտան ԱՎԷ ՄԱՐԻԱ իպա-
րէսի եազըլմըշ տըր:

Պիւեիւք միհրապըն շու միւզէյեէն վէ
գըյմէթտար հալինտէն՝ օգուեանլար
թէքմիլ զիեարէթկեահըն միւքէլէֆլի-
կի, եան միհրապլարը, միւքէլէֆ օրկա-
նօսու, թէզեինաթը մուգատտէսէսինին
իլթիզամը վէ միւզէյեէնաթը սաիրէսինին
բարլագլըշ հագգընտա պիր Փիքիր բէյ-
տա իտէպիլիրէր:

Իլալէթէն շունու պէեան իտէլիմ քի,
օն իւչիւնճիւ Լէօն Բաբա հազըէթլէրի՝
Բօմբէյիէ կիտէն խալգըն հէեէճանընտան
միւթէէսսիր օլարագ, մէզքիւր զիեարէթ-
կեահա իմթիեազաթը մախսուսէ վէրմիշ,
վէ տօղըուտան տօղըու քէնտի հիմաեէսի
ալթընա ալարագ, ԲՕԶԱՐԻՕՆԸՆ ԱՌԱ-
ՔԵԼԱԿԱՆ ՔԻԼԻՍԷՍԻ տէրէճէի ալիէ-
սինէ թէրֆի իյլէմիշ տիր:

Հազրեթի Մ'երեհմին Խօքսիւզ Գըզարը :

Հազրեթի Մէրեհմին հիմսեհսի ալ-
թընտա հէր պետպախթ տաիմս պիր մէլ-
ճա պուլուր: Բօմբէյի վատիսինտէ տին-
տարլըգ վէ շէֆագաթ պիրպիրլէրինտէն
այրըլմազար: Պու Ֆագիլէթլէրին իւք
մէյվէսի՝ շիւպհէսիզ քիւչիւք գըզ չօ-
ճուգլարընն եէթիմսանէսի օլուպ, պու-
նուն իտարէսինի Գօնթէս Լօնկօ տէ ֆուս-
գօ տէրէօհտէ իյլէմիշ տիր: Իպթիտա,
Բօզարիօնըն օն պէշ թէֆէքքիւրիւնիւ
թէճէսսիւմ իթմէք իւզըէ, բէտէր վէ
վալիտէլէրի օլմանան օն պէշ Ֆագիր չօ-
ճուգլարըն դապուլի իսթէնմիշ իտի, լա-
քին կէօյիւն վէ եէրին Սուլթանը՝ քէնտի
նամը ալթընտա պուլունան խայրաթխա-
նէլէրտէ հիտապ գապուլ իթմէտիկին-
տէն, ազ վագըթտա քէնտինին սէչմէ
եէթիմէլէրին ինտտէտինի չօղալթմըշ տրը:

Պու կիւն անլէրին սաեըսը՝ 140 նէֆէր
հալիմ, թէմիգքետըր վէ ալընլարը իւզէ-

րինտէ սափլըդ արէամէթինի հաիզ քիւ-
շիւք գըզլարտան իպարէթ օլուպ, իպ-
թիտայի վէ իհթիմամլը թէրպիէ ալը-
լար, սիւզէնի վէ տիքիշ էօյրէնիւլէր.
չալըշմագ սաաթլարընտա “ԻԼ ՐՕԶԱ-
ՐԻՕ Է ԼԱ ՆՈՒՕՎԱ ԲՕՄԲԷՅԻ”, նամ
այլըդ ըսալէնին վէ “ՎԱԼԼԷ ՏԻ ԲՕՄ-
ԲԷՅԻ”, նամ ղազէթանըն 100,000 նիւս-
խէլէրինի բաքէթ իշինէ ալըրլար, եա-
խօտ ավօգաթ Լօնկօնըն օն ատէտ մաթ-
պաա մաքինալարընտան չըդան ագայիտի
տինիէնին ինթիշարընա մախսուս հի-
սապսըզ էսէրլէրինի տիքէրլէր:

Սապահ ագշամ, պէեաղլար կիէինմիշ
օլան պու գըզ չօճուգլար՝ հազսէթի Մէր-
եէմին թախթը դարշըսընտա թօբլա-
նըպ, քէնտի էյլէքտարլարը իշին տուս
իտէրլէր, տիւնեանըն հէր թարաֆընտան
նիեաթը մախսուսէ իլէ իեանէլէր կէօն-
տէրէն քիմսէլէր իշին Լ-Բէֆ Է-Միհասլինէ
մախսուս նօվէնա տուաւը սէօյլէրլէր, վէնա-

զիք սէտալէրինի՝ օրկանօնուն գուլվէթլի
սէտալէրինտէն զիեատէ, քիւնլիւկիւն
հասրլ իթտիկի ինճէ պիր տիւման մա-
գամընտա սէմսէէ տօղըու շըգարըրլար :

* * *

Պիր կիւն իթալիա գրալիցասը Մար-
կարիթա՝ Բօմբէյիէ էսնայի զիեարէթին-
տէ, Գօնթէս Տէ ֆուսգօ Լօնկօեա,

— Պու կէնճ գըղլար միւսթագպէլտէ
նէ՞ օլաճագլար, տէյի սօրտուղընտա,
Գօնթէս՝

— Քէնտիլէրինի նամուլու խըղմէթ-
ճիլէր իտէճէյիզ. մէվգիլէրինտէն զիեատէ
պիր շէյ օլամսեաճագլարընտան, անճագ
հալլերինէ կէօրէ պիր թէրպիեէ վէրմէք-
տէեիզ, տէյի ճէվապ վէրմիշ տիր :

— Պիր գաշընը խըղմէթճի մագամըն-
տա եէրլէշտիրտինիզ մի :

— Խըղմէթճի մագամընտա տէյիլ
ամմա, էվ գըղը մագամընտա եէրլէշ-
տիրտիք :

— Է՛վ դըզը մագամընտա՞մը:

— Է՛վ վէթ, պազը միւթէպէր ֆամիլեալար՝ պունլարը քէնտիլէրէ էվլասա իթմէք իւզրէ պանա միւրաճաաթ իտիեօրլար:

— Սէպէպ:

— Պու ֆամիլեալար՝ հազըէթի Մէրեէմին գըզը մագամընտանազար իթտիքլէրի պու չօճուգլարտան պիրէր թանէ խանէլէրինտէ պուլունմասընը պախթիեարլըզ ատտ իտիեօրլար:

Բրանկաշըշարըն իշխատշարը:

Ավօգաթ Պարթօլօ Լօնկօ՝ Բօզարիօ հազըէթի Մէրեէմինին էօքսիւզ գըզլարը թէշէպպիւսիւնիւն մուվաֆֆադըյեէթի իւզէրինէ, սահիպսիզ օլան վէ իտպար թէհլէքէսինէ թապի պուլունան պիր սընըֆ չօճուգլարը, եանի վալիտէյնի քիւրէեէ մահքիւմ օլմուշ օլանլարըն, Բըանկալըլարըն չօճուգլարըն տիւշիւնմիւշ

տիւր, վէ պունլարը հէր հալտէ ֆէնա-
լըղա սէվզ իտէճէք պիր մէվգիտէն գուր-
թարմագ, նամուսլու իշճիլէր, նամուսլու
շէհիրլիլէր վէ էյի խրիսթիեանլար իթ-
մէք իշին, բրանկալը էվլատլարընա մախ-
սուս շայեանը թագտիր պիր թէշէպպիւ-
սիւ խայրի թասմիմ իյլէմիշ տիր:

Էն զիեատէ պէտպախթ չօճուգլար սը-
նըֆը, շիւպհէսիզ մահպուսլարըն էվլատ-
լարը տըր: Պունլար՝ ատի էօքսիւզլէրտէն
տէ միւշքիլ պիր հալտէ պուլունուեօր-
լար, շիւնքի էօքսիւզլէր կիպի խայրաթ-
խանէլէրին վէ էօքսիւզխանէլէրին լութ-
ֆընա նայիլ օլամաեօրլար: Պիր բէտէրին
վէֆաթը՝ պրագտըղը էօքսիւզ իշին շէ-
ֆագաթը ումումիէեի ճէլպէ վաօրթա
խսէ տէ, բրանկալընըն էվլատը իշին օ
շէֆագաթըն ըէտտինէ վէսիլէ տիր: Պիր
բրանկալը էվլատը օլտուղու իշին, բէք
տէրքեար վէ գարշը գօնուլմագ տէրէճէ-
տէ օլան պաթըլ պիր իթիգատ իլէ հէր

Թարափտա պէտ մուամէլէ վէ Թահգիրէ
Թէսաաիւֆ իտէր: Քէնտիսի պիտուչ
օլմասըյլա պէրապէր, Թաշըտըղը նա-
մուսուսուլուգ լէքէսի՝ եիւզիւնէ դարշը
պիւթիւն գաբուլարը գաբաթըր. հիշ
պիր հէյեէթի իճթիմաիյեէտէ գապուլ
օլընմազ. պու հալ, ատէթա Տանթէնին
Ճէհէննէմինտէքի „lasciate ogni spe-
ranza“ «էօզիւ կիպի տիր:

Եկէր բէտերի վէֆաթ իթմիշ օլսա
իտի, քէտերիօ գատար օլմազ իտի,
չիւնքի նիհաեէթ էօլիւմ՝ պիր գանուը
ումումի օլուպ, պուենուն տարպէլէրի ա-
ճըգլը քիմնէլէրի միւթէէսսիր գըլար վէ
գալպլէրինի էօքսիւզիւն լէհինէ հասը
իթտիրիր: Հալ պու քի պուենուն պիր բէ-
տերի վար տըր, վէ օ բէտէր տէ էօլիւմ-
տէն պին գաթ պէտթէր պիր էօմիւր իչին-
տէ եաշամագտա տըր: Ճէմիյեէթի ինսա-
նիէ գապահաթլըեր թէէտիպ իտէճէք
տիր, պու անըն պօրճու տուր. լաքին

չօճուգ՝ էվլատլըգ մուհապպէթ իյլէ քէօր-
լէշմիշ օլարագ, հաքիմլէրի ճէպպար
մագամընտա իթ համ իտէճէք, բէտէրինի
հագղլը չըգարաճագ վէ քէնտի հէմ-
ճինսլէրինտէն պէտ մուամէլէ կէօրտիւկիւ
իչին, անլէրի թահգիր իյլէնէճէք, վէ
բէտէրինի հապս վէ օղլունու ըտտ իտէն
ճէմիյնէթի պէշէրիէնէ լանէթ օգուեա-
ճագ տըր:

Ա՛հ, օ չօճուգ՝ թէսէլլիպախշ սէօպլեր
տինլէմէնէ, տահա միւթէտիլ վէ ատիլ
հիսսիեաթա թապի օլմաեա, թէհամ-
միւլ վէ իւմիտ հիսսինին գալպինէ կիր-
տիրիլմէսինէ, վէհասըլ իսթիգամէթ վէ
նամուս թարիգինէ գօնուլմասընա նէ՛
գատար միւհթաճ տըր:

Պունտան պաշգա, էկէր պազը ալիմ-
լէրին իտտիալարը վէճհլէ, պապատան
էվլատա սիրաեթ գանունու վար իսէ,
մահքիւմլէրին էվլատլարընը՝ եաշատըգ-
լարը մէվգիտէն գուրթարըպ, պիր ան

էլ վէլ խրիսթիյան ֆազիլէթլէրի էսա-
որնճա ճիտտի վէ գալի պիր թէրպիեէ
իլէ պիւեիւթմէք լազըմ տըր, չիւնքի նի-
հաեէթ պու պիչարէլէր՝ ճէմիյեէթի պէ-
շէրիյէ իչին հազըզի պիր մուխաթարա
օլաճագլարը հալտէ, ազըլըզ հայվան-
լար հազգընտա պիլէ ըէվա կէօրիւլէն
գավանիյնի ինսանիէնին հիմաեէնսինէ
սէզա տըրլար:

* * *

Ավօգաթ Լօնկօ՝ քէնտի ըիսալէսիյլէ
ղազէթասընը պիլ ճիւմլէ հապսխանէլէրէ
մէճճանէն կէօնտէրիր. Բօմբէյիտէքի եէնի
թէշէպպիւսիւխայրիսինին՝ մահքիւմլէրին
զէհինլէրինտէ հասըլ իթտիկի հիւանի
թէէսիրի՝ միւմաիլէյհին հապսխանէլէր-
տէն ալտըղը միւթէատտիտ մէքթուպ-
լարտան անլամագտերզ: Մուզիրը վէ
մէզհէպէ խոսիմ էսէրլէր եէրինէ, տին-
տարանէ ըիսալէլէր կէչմիշ, լանէթ վէ
պէտտուա եէրինէ, ազիզ Բօզարիօնըն

էզպէր սէօյլէնմէսի գայիմ օլմուշ տուր:
Մահպուսլար՝ քէնտիլէրինի ճինանէթէ
սէվգ իթմիշ օլան թէէստիրաթը մուղեր-
րէտէն էվլատլարընըն ազատէ օլտուգ-
լարընը պիլմէքլէ մէմնուն օլարագ, բէշի-
մանլըգլարընը, թասիյհի նէֆս իթմէք
արզուլարընը վէ ճէմիյեթի իճթիմար-
եհեհէ վէրտիքլէրի զարարլարը՝ չալըշմագ
վէ հիւսնի հարէքէթլէ թամիր իթմէք
միւրատը գավիսինի միւէստիր պիր սու-
րէթտէ պէեան իտիեօրլար: Բուհունա
լաթիֆ պիր թէսէլլի կիրիեօր վէ չօգտան
պերու գալպինտէ հասըլ օլմանեան հազ-
րէթի Մէրեհմէ շիւքրանիեթ նիտասը՝
սուրէթի մախսուսէտէ տիհանընտան չը-
գըեօր: Օնտան սօնրա օ պիշարէ մահ-
պուս՝ հազըթի Մէրեհմին իսմինի քէնտի
էվլատլարընըն իսմինտէն առլա աերըմա-
եաճագ տըր:

Ավօգ Կթ Լօնկօ, չօճուղ լարը գուրթար-
մագլա պերապեր, վալիտէլէրինի, գար-
տաշարընը վէ ֆամիլէալարընը տա գուր-
թարմագ իսթէեօր:

Պագընըզ նասըլ:

Պիր միւթթէհիմ, օն պէշ եիրմի սէնէ
մահպուսիեթէ մահքիւմ օլտուղսնու
կէօրտիւկիւնտէ, իւք հիսսի՝ տէհշէթլի
պիր մէյեուսիյեթ տիր: Հիւրրիեթին-
տէն մահրում իտիլերէք, վէ քէնտի գա-
պահաթը եիւղիւնտէն պիշարէ գալան
զէվճէսի իլէ էվլատլարընտան այրըլա-
րագ, պուլունտուղու սէֆիլ հալինտէ
աղիմ պիր եէյիսէ տիւշէր վէ չօգ տէֆա
պիր մէճնուն կիպի օլուր: Քէնտիսինի
տախիլինտէն թարտ իտէն ճէմիյեթի
իթիմսիյեեի իթհամ իթտիկի կիպի,
քէնտինի խալգ իտէն ճէնապը Հագգա
տա քիւֆր իտէր վէ քէնտի քէնտիե
լանէթ օգուր: լաքին, պուլունտուղու
հապսխանէ իշինտէ պիր իւմիտ գիեասը

բարլար. ալտըլը պիր մէքթուպտան՝ շէ-
փագաթլը քիմէլէրին՝ էվլատլարընա
եարտըմ իթաիքլէրինի, Բօմբէյի հագըէ-
թի Մէրեքէմինին՝ էվլատլարընը հիմանէսի
ալթընա ալտըլընը անլանընճա, օ բրան-
կալը՝ տէրհալ քէսպի սիւքիւնէթ, իթի-
տալ իտէր վէ տահա զիւնատէ միւթի վէ
միւթէհամմիւլ օլուր:

* * *

Ավօգաթ Պարթօլօ Լօնկօնուըն խայ-
րաթխանէսինտէ գապուլ իտիլմիշ օլան
ուտուլը թէրպիէէի միւթալէա իթմէի,
տիկէր պիր ըիսալէմիզէ թէրքլէ, պիր
բրանկալը էվլատընըն իւք տէֆա Ս. Հա-
լորդուլթիւն ալտըլը կիւնիւն սապահըսը
իթաիկի տուանը զիյրտէ պէեան իթմէք
արդուսընտան կէրի տուրումանըզ.

Սապահ Հանը ույդուեու տէֆ իթտի.
չալըշը՝ պիր մէլէք սէսի կիպի թաթլը
տըր. պու կիւն հէր շէյ գալպիմտէ թէ-
ղաննի իտիօր:

Հազըէթի Իսա կէօյտէն էնիեօր. սէսինի
իշիտիեօրում. օ պէնի չըղըրբօր: Կէ՛լ,
ե՛ա Բապպ, կէ՛լ, գալպիմ հազըր տըր:

Կէ՛լ Իսա, կէ՛լ Մէրեէմ Անէնին էվլա-
տը, կէ՛լ էյ գարտաշըմ, կէ՛լ էյ բէտէ-
րիմ....:

Լաքին պու իսիմ ըուհումտա նէ կիպի
հէեէճան հասըլ իտիեօր, նէ կիպի քէ-
տէր պէնի իսթիլա իյլէեօր:

Էյ սէմավի բէտէր, սէնին իսմին՝ էօք-
սիւզ էվլատա քէնտի բէտէրինի խաթըր-
լաթըեօր:

Աղլաեօրում, զիրա, հէյ վահ, բէտէ-
րիմ եօգ տուր, վագաա օ էօլմէմիշ տիր,
լաքին պէն էօքսիւզիւմ:

Պիր ազտան միհրապա տօղըու, պէ-
նիմլէ պէրապէր, Փագաթ պէնտէն մէ-
տուտ չօճուզլար իլէրլէեէճէքլէր. անլէրին
բէտէր վէ վալիտէլէրի վար տըր քի,
քէնտիլէրինէ նազարը ըիգգաթլէ պա-
ղըեօրլար:

Լաքին պէնիմ վալիտէմ տէ եօգ սըր ...
բէտէրիմ իսէ զինճիրպէնտ տիր:

Ինսանլար՝ բէտէրիմի գապահաթլը
իլան, վէ իչլէրինտէն թարտ իթ-
տիլէր:

Լաքին պիր բէտէր՝ էվլատընըն նազա-
րընտա գապահաթլը օլապիլնիր մի:

Է՛յ բէտէրիմ, բէտէրիմ, պէնի իշիտի-
եօրմուսուն...: Էվլատըն սէնտէն ուզագ-
տա օլարագ՝ սէնի չըղըրըեօր:

Սէմատաքի մէլէքլէր, խաթըրէմի քէն-
տիսինէ կէօթիւրիւն:

Պանա զիյնէթ լիպասլարը կիյտիրի-
լիեօր, անըն գօլլարը իսէ զինճիրպէնտ
պուլունուեօր:

Պուրատա վաթան էյլէնճէլէրի, անըն
իչլն իսէ՝ զալիմ սիւրկիւն. պուրատա մու-
հապպէթ պէսթէլէրի, անըն էթրաֆըն-
տա իսէ՝ ատավէթ: Է՛յ բէտէր, պու կիւն
պանա խոյր տուաքը օգումանեա կէլմէ-
եօրսուն:

Պաղը սէսլէր պէնի չըղըրըեօր. սահի-
պիմիղ պուրատա տըր. իշթէ էֆէնտիմ
Խաա, իշթէ՛ կէլիեօրում սանա քի, ինսան-
լարը օ գատար սէվմիշսին տիր:

Մէրհամէթ պուեուր, եւ՛ Բապպի,
պէտպախթ բէտէրիմէ լուծֆ ու մէրհա-
մէթինի էսիրկէմէ. իշթէ պու պիրինճի
Հաղորդուծիւնումն անըն իչին սունու-
եօրում:

* * *

Ավօգաթ՝ 1893 մայիսինտէ, հէնուղ
թահթը հիմաեէսինէ ալմըշ օլտուղու
պիչարէլէրին պիրինճի գաֆլէսինի տա-
վէթլիլէրինէ թագաիմ իթաիկինտէ,
թէֆախիւր իթմէկէ սէպէպի վար իտի:
Բրանկալըլարըն էվլատլարը Գօնֆէրանս
սալաուընա կիրաթլէրինտէ, մէտհ ու սէ-
նալէր իշիտիլաի: Ճիւմլէսի տէ մաի կիւ-
միւշիւ, առքէր կիպի գըրմըղը շէրիալի վէ
չէլէք գօբչալը կիւզէլ իւնիֆօրմալար
կիեինմիշ օլարագ, թէրպիեէլիճէ վէ

սիմալարընտա մէմնունիեէթ վէ շաղլըգ
էմարէլէրի կէօրիւնէրէք իլէրլէտիլէր:
Պու չօճուգլար, պիրսէնէէվվէլ՝ քիթա-
պէթճէ պիր շէյ պիլմէղլէր իքէն, շիմտի,
քեաֆֆէսի տէ, օգուլմագ, եաղմագ վէ
հիսապ էօյրէնմիշլէր իտի:

Պիւեիւքլէրտէն իւչիւ գաֆլէտէն այ-
րըլըպ, խայրխասլարընա խիթապէն վէ
հալ ու մէվգըբէ կէօրէ կիւղէլ շիիրլէր
օգուլտուլար, վէ պատէհու ճիւմլէսի սա-
լատա եաերլըպ, հազըրուլնա՝ թապօլուն-
մուշ պէեիթլէր տաղըթտըլար: Օ էսնա-
տէ հիսս օլունան հէեէճան սօն տէրէճէ-
տէ իտի: Պու պիչարէ մասուլարըն ու-
մուլ թարաֆընտան թալթիֆ իտիլմէսի
սէվիլմէսի միւլէսսիր պիր մէնզարէ հասըլ
իյլէտի: Պու ֆէվգէլատէ էսէրը շէֆա-
գաթ, Ինճիլի շէրիֆին ահքեամընա
գարշը օլան պաթըլ պիր իթիգատըն
պիչարէ գուրպանլարը հագգընտա պիր
մուլամէլէյի խայրխասանէ օլտուգտան

պաշգաւ, իթալիանըն էն ղայեուր խրի-
թիեանը, էն մէշհուր շէհիրլիսի հազգըն-
տա տախի պիր սէպէպի իլթիֆաթ օլտու,
չիւնքի միւմսիլէյհ՝ հիշ տուրմագսըլըն
չալըշմասը սաեէսինտէ, Բրանկալըլարըն
էվլապլարըն հախսու օլանդի-է-է-է-
բաթիանէէ տիւշիւնմիւշ վէ վիճուտէ
կէթիրմիշ տիր:

1892 սէնէսի մայիսինին 29 ունտա
Բրանկալըլարըն էվլապլարըն հախսու օլան
էէնի յէթիէպին վազը էսաս րէսմի իճրա իտիլ-
տի: Պիր սէնէ կէշմէտէն եիրմիպէշ չօճուգ
ալընմըշ իտի: Գօմանտէօր Լօնկօ՝ պու
չօճուգլարըն էն սէֆիլէրինտէն պազը-
լարընը գապուլ իթմէք իչին, թէքմիլ
էպնիեէնին պիթմէսինէ պէքլէմէնիպ,
Բրանկալըլարըն չօճուգլարըն հախսու հա-
վաթաթիդի իտի իտիբաթիանէ աշտը:

* * *

Պու կիւն մէգքիւր մէքթէպտէ Կօֆսան
էէպի չօճուգ վար տըրքի, հէնուգ բէք

քիւչիւք օլան տէօրտիւ հապսխանէտէ
տօղմուշ տըրլար: Իշպու էպնիեէ քիֆա-
եէթ իթմէտիկինտէն, Միւէսսիսի՝ իւշ
եիւզ մահպուս չօճուգլարընը սըղընտըրա-
պիւէճէք վասի վէ կիւզէլ պիր պինա տա-
հա ինշա իթտիրմիշ տիր:

Ավսթրիատան, Ալմանիատան վէ ֆրան-
սատան Բօմբէյիէ եէնի չօճուգլար կէօն-
տէրիմէյէ պաշլանմըշ տըր, չիւնքի Գօ-
մանտէօր Լօնկօ՝ մեմլէքէթ աերըմաերպ,
ՐՕԶԱՐԻՕՆԸՆ ՄԷՐՔԷԶԻՆՏԷ քեաֆ-
ֆէյի խայրաթըն ումումա աիտ օլմասընը
թէնսիպ իյլէմիշ տիր:

Թօգարիօնըն Սոռապարէք Կիւլլէրի

1887 Նոյեմբերինտէ, Մաթէրն իսմին-
տէ Պէլճիգալը պիր րահիպ՝ ալօգաթ Լօն-
կօեա պիր մէքթուպ եազարագ, Բօմբէյի
պաղէսինտէն պիր կիւլ ֆիտանը իսթէ-
միշ տիր: Միւմաիլէյհ պու ֆիտանը մէմ-
լէքէթինտէ տիքիպ, հազըէթի Մէրեէ-

մին թա՛հթը հիմա ետսինտէ պուլունան-
լարա, հէմ անըն ֆապիլէթլէրինէ նիշանէի
միւճէսսէմի օլան Բօզարիօեր, հէմ տէ
քէնտի դալպինտէ զաեէթ մուաղպէզ
պուլունան Բօմբէյի Մէրեէմ Անէսինին
իւմինի խաթըրլաթան մէզքիւր չիչէեի
եէթիշտիրմէք իսթէմիշ տիր:

Պէլճիգալըրա հիպին պու միւէսսիր թա-
սավվուրը՝ ալօգաթըն ֆիքրինտէ տին-
տարանէ պիր միւլահաղա հուսուլէ կէ-
թիրմէքլէ, սէնէնին հէր վազթընտա
Հազըէթի Մէրեէմին քիւրսիսինի թէզեին
իթմէյէ մախսուս չիչէքլէր եէթիշտիր-
մէք, վէ Բօզարիօ Սուլթանընըն պիր խա-
թըրէսինի արզուլէեէնէ կիւլլէրինտէն
կէօնտէրմէք իւզըէ, զեաթէթկեահըն
եանընտա պիր կիւլ պաղչէսի թէշքիլինի
տիւշիւնտիւ:

* * *

Ալօգաթըն թասավվուրու ազ վազը-
թտա մէվգըրի իճրաեէ դօնտու: Բօմբէյի

տէնիզ եօլծուլարը իչին, խուսուսա ֆուր-
թուհալը կիւնլէրտէ պիր ոահապէթ տիր:

Բօմբէյիտէ հէր սէնէ Հոգեգալուստ
կիւնիւ կիւլլէր ըեսմէն թագտիս օլունուր:
Էն քիւչիւք էօքսիւզ գըզլար՝ չիչէք պու-
քէթլէրինի րահիպէ թագտիմ իթաիքլէ-
րինտէ, րահիպ՝ անլէրի հազըէթի Մէրեէ-
մին միհրապը էօնիւնտէ Տոմինիկեանլա-
րըն այինինձէ թագտիս գըլար:

Հէր կիւն, բօսթա վասըթասըյլա,
Բօմբէյի հազըէթի Մէրեէմինին թահթը
հիմաեէսինտէ պուլունանլար իչին, Էվրօ-
բանըն, Ամէրիգանըն, խուսուսիյլէ Ասիա-
նըն հէր թարաֆընա պու մուպարէք
կիւլլէրտէն քիւչիւք թօրպալար իլէ կէօն-
տէրիլիր:

Դարթիկնալար:

Բօմբէյի զէյարէթ կեահընտա թագտիս
օլունան Գաւթինալարըն տախի պիր խաս-
սէի մախսուսէսիվար տըր: Գաւթինա՝ իբէք-
լի քիւչիւք պիր քեաղըտ բարչասը օլուպ,

իւզգէրինաէ մուխթասարէն շու տուա եա-
ղըմըշ տըր: “Ղաէէն աշիշ Բօզարիօնը՝ Սա-
լանը, պէնիօ իշին շէֆաւնը օլ:” Խասթա-
լարա, հազրէթի Մէրէէմին եարտըմընը ի-
ման իլէ տիլէեէնլէրէ թալիսիէ օլունարագ,
պիր մուգատտէս Գարնինա եուլթուուրու-
լուր: Աթիտէ նագլ իտէճէք օլտուղըմուզ
Մօնթէլլա միւճիզէսի, Ճէնապը Հագգըն
պու վասըթա իլէ իճրա իթմիշ օլտուղու-
բէք չօգ շիֆալարըն պիր նիւմունէսի տիր:

Ինկիլթէրանըն Հինտիսթան գըթա-
սընտա Գարնինալարըն գուլլանըլմասրն-
տան բէք չօգ խասթալարըն շիֆաեապ
օլտուղլարը՝ Մատրաստա չըգան Տհը Գ-
նօլէ, Բէճիւնըն նամ ղազէթատա ղաթէն
եաղըմըշ տըր:

Ալօգաթ Պարթօլօ Լօնկօ՝ պու Գար-
նինալարըն պասըլմըշ քեաղըտլարընտան,
իսթէեէնէ մէճճանէն գըրգ եարբագ կէօն-
տէրմէքտէ տիր:

ՄՕՆԹԵԼԼԱ ՄԻՒՃԻԶԷՍԻ

Իմիւթ թէրտէ ճէլալինի, ճէմի
ազվամուս միւճիլաթընը հիքեա-
նէ իտինիզ: Սղմ. 95. 3:

1892 սէնէսի յունվարընըն 31 ինճի
բազար ադշամը, Ավէլլենօ էեալէթինին
Մօնթէլլա շէհրինտէ քեային քիւշիւք
պիր խանէ խալզընտան՝ հէնուզ էվլի պու-
լունան Լուիզա Սապաթինօ Գօլէչինօ իս-
մինտէ 22 եաշլարընտա պիր կէնճ գատըն,
ալէլուամուս նիւզուլ թէսմիէ օլունան
պէյնին գան թօբլանմասը մարաղընա
տիւչար օլուպ, օ անտէ սաղ գօլույլա
տիլի թուլթուլմուշ, վէ գոււլիլէյի ազ-

լիեէսիլլէ տույղուլարը հէման քեամիլէն
ղայպ օլմուշ տուր :

Ջէվճի Բօգդօ Սապաթինօ առքերլիեէ
կիթմիշ, վէ բէտերի Տօմինիգօ Գօլէչինօ
չօգտան պերու վէֆաթ իթմիշ օլտու-
ղուտան, մէզպուրէնին եանընտա վալի-
տէսի Վիէննա Գալտերօնէտէն պաշգա
քիմնէ պուլունմամըշ տրր : Զօգ տէֆա
քէօյլէրտէ վէ քիւչիւք շէհիրլէրտէ օլ-
տուղու կիպի, իւք տէֆա պիշարէ խառ-
թաեը թէտավի իթմէք իւզրէ Միքայէլ
Սավինօ նամ գան ալըճը ճէլպ իտիլմիշ
տիր : Մէրգում գան ալմըշ իսէտէ, խառ-
թաեը աղըր պուլուպ, մէսուլիեէթի իւ-
ղէրինէ ալմագ իսթէմէտիկինտէն, տօգ-
թօր Անթօնիօ տէ Սթէֆանօեա խապէր
կէօնտէրթմիշ տիր : Պու թապիպ իսէ
ազշամ կէլիպ, իքինճի տէֆա գան ալըն-
մաւընը, պաշընա պուզ գօնուլմաւընը իխ-
թար իթմիշ, վէ մուհագգագ զանն իթ-
տիկի վէճհէ, էկէր պիր տէֆա տահա

նիւղուլ վագը օլուր խէ, Լուիզանըն վե-
ֆաթընտան գօրգաուղունու ֆամիլեա-
սընա խապէր վերմիշ տիր:

* * *

Քիւչիւք շէհիրլէրտէ խապէրլէր չա-
բուգ տուեուլուր. իմտի Մօթէլլատա
տախի աղ վագըթ զարֆընտա մէզքիւր
շայեանը թէէսսիւֆ վագըա ումուժա մա-
լիւմ օլմուշ տուր:

Իրթէսի սապահ, Լուիզա Սապաթի-
նօնուն մէնսուպ օլտուղու Սէն-Վէնսան
քիլիսէսի պաշ րահիպի կանոնիկոս Տ.
Բէյմօնա Շիէֆօ՝ թէսէլլեաթը րուհա-
նիէնին իյֆասը իչին խաթանըն եանընա
կելմիշ իսէտէ, մէզպուրէ՝ կիւճ հալ իլէ պիր
գաշսէօզ սէյլէեէպիլտիկինտէն, քէնտի-
սինի խոստովանանք իտէմէմիշ, վէ եալը-
նըզ Բօմբէյի հազըէթի Մէրեէմինին պիր
միտալիասընը վերմէք, վէ պունուն հի-
մաեյի միւէսսիրէսինէ սըղընմասընը
թավսիէ իթմէքլէ իթիթա իյլէմիշ տիր:

Բահիպի միւմաիւէյհ, Բիլիսէնին սօն խոր-
հուրդլարընը ալապիւմէք իւզրէ, ազիզէ
Մէրեէմ Անէնին, հիշ օլմագսա պու գա-
տար պիր լուծֆու մէզպուրէեէ իթա իտէ-
ճէկինի իւմիտի իթմէքտէ պուլունմուշ տուր:

Օ սապահը Բօղարիօնըն զայրէթլիւէ-
րինտէն Գարմէն Ֆօրթունաթօ՝ Լուիզի
զիեարէթ իտիպ, հալնէ աճըմըշ, վէ
հազըէթի Մէրեէմին քէնտի հիմսեէսի
ալթընտա պուլունանլարըն գալպինտէ
հասըլ իթտիկի սըտգ իլէ մութթասըֆ
պուլունտուզընտան, պիշարէ խասթա
հագգընտա էօքսիւզ գըզլարընա տուա
իթտիրմէսի իչին, ալօգաթ Պարթօլօ
Լօնկօեա թէլէկրաֆ չէքմէսինի վիէննա
Գալտէրօնէեէ թէքլիֆ իթմիշ տիր: Լա-
քին վիէննա՝ քիմ պիլիր նէ՞ սէպէպլէ
պու թէքլիֆի ըէտտ իյլէմիշ տիր:

* * *

Խասթա հագգընտաքի թախմինլէր
տօղըու չըգմագտա օլուպ, ագշամ, պի-

րինճի նիւղուլտէն եիրմի տէօրթ սաաթ
սօնրա եէնի պիր նիւղուլ կէլմիշ վէ պու
տէֆա հէքիմ արթըգ իւմիտ գալմատը-
ղընը պիլտիրմիշ տիր :

Պիչարէնին ագրապա վէ ահրպպասը՝
եաթաղընըն էթրաֆընտա թօբլանըպ ,
մէզպուրէնին պէօյլէ շայեանը թէէսիւֆ
պիր սուրէթտէ վէֆաթ իթմէքտէ օլմա-
սընտան տօլաեը դաեէթ միւքէտտէր պու-
լունմուշար տըր : Պունլարըն Բօմբէյի հազ-
րէթի Մէրեէմինէ սըտգլարը օլտուղուն-
տան , Լուիզանըն , կէնճ չաղընա վէ տին-
տարլըղընա մէրհամէթէն իեատէի սըհ-
հէթ իյլէմէսինէ հիմմէթ պուեուրմասը
իչին անսամիմ իւլ գալպ տուալար իթ-
միշէր , վէ կէօնակէօն նիեէթլէրտէ պու-
լունմուշար տըր :

* * *

Փետրուարըն 2 նճի , եանի Տեառնընդ-
առաջ եօրթուսու կիւնիւ , Լուիզա , էլան

հաետթ իլէ էօլիւմ արասընտա պուլու-
նուեօրտու :

Ազիզ Բօզարիօնըն Մօնթէլլատա պու-
լունան ճէմիյէթ ինին րէիսի Էլի Մասգա-
րիէլլօ՝ խասթանըն եանընա կիտիպ, Բօմ-
բէյինին պազը թէսէլլիեաթը րուհանիեէ-
սինի կէօթիւրմէսինի զէվճէսինէ իթար
իթտիկի սըրատա, Գարմէն Ֆօրթունաթօ
տախի խասթանըն վալիտէսի թարաֆըն-
տան չաղըրմըշ տըր: Մէզպուրէ շիմտի
Ֆիքրինի թէպտիլ իթմիշ օլուպ, Բօմ-
բէյինին պիկիւնահ էօքսիւզ գըզ չօճուգ-
լարընըն նիեազը, խալիս քիւնլիւք կիպի,
սէմաեէ տօղըու, հաղըէթի Մէրեէմ Ա-
նէնին թախթընա գատար չըգաճաղընը
հազգըյլա տիւշիւնէրէք, ավօդաթ Լօն-
կօեա թէլէկրաֆ չէքիլմէսինի արղու իթ-
միշ տիր:

Գարմէն, պու թէլէկրաֆը եաղըպ չէք-
մէեի իւզէրինէ ալմագլա պերապէր, էվ-
վէլճէ խասթանըն, քէնտի սաղլըղընը

պիղզաթ տիլէմէսինի իսթէմիշ տիր :
“ Լուիզա՛, տէմիշ, նիեէթ էթ քի, էկէր
նայիլի լուծ ֆ օլուր իսէն, պիղզաթ Բօմ-
բէյի զինարէթ կեահընա կիտէրէք, հազ-
րէթի Մէրեէմէ թէշէքքիւրիւնիւ սու-
նաճագսըն : ”

Խառթա, պու սէօղիւ անլատըղընը վէ
մուվաֆագաթ իթտիկինի՝ պաշընը ճիւ-
ղիճէ սալլաեարագ պիլտիրմիշ տիր :

Պու արա մատամ Մասգարիէլլօ իչէրի
կիրիպ, “ Լուիզա, տէմիշ, սանա, իւղէ-
րինտէ հազըրէթի Մէրեէմին իոմի եազըլ-
մըշ օլան մուպարէք քիւչիւք պիր քեա-
ղըտ կէթիրտիմ. պու քեաղըտը եուծ-
մաղա չալըշ ” : Քեաղըտը վէրմիշ, վէ հա-
զըր պուլուճնանլարըն հայրէթինի մուճիպ
օլարագ, օլ վագթա գատար էն ճիւղի
պիր շէյի պիլէ եուտաման խառթա՝
միւշքիւլաթսըղ Գարնիւներ եուծմուշ
տուր : Շուրասը ղարիպ կէօրիւնմիւշ տիւր
քի, պիր աղ էվլէլ պիր եուտում սու

իշերթմէք իսթէտիքլէրի հալտէ, մատ-
տէթէն միւմքինսիզ 'օլմուշ տըր: Ճիւմ-
լէսի, քէմալը հայրէթլէ տիզ չէօքիւպ,
Բօմբէյի թասսիլիրինին արգասընտա պա-
սըլմըշ: օլան տուաներ օդուսուշլար, վէ պի-
չարէ խասթանըն էյիլէշմէսինի սըտգը
պիւթիւն իլէ հազըթի Մէրեէմտէն տի-
լէմիշլէր տիր:

Սաաթ 10ու 40 կէչէրէք, Գարմէն
Փօրթուսաթօ՝ Լուիզանըն գայիմ պիրա-
տէրի Լուիճի Սապաթինօ նամընա Տօն
Պարթօլօ Լօնկօեա աթիտէքի թէլէ-
կրաֆը չէքմիշ տիր:

“Էօքսիւզ գըզլարընըզ իշին թէլէ-
կրաֆլա 20 ֆրանգլըգ պիր հէվալէնամէ
ալաճագսընըզ: Էօլիւմ բատտէսինտէ օլան
վէ Բօզարիօնըն շէրիքէլէրինտէն պուլու-
նան Լուիզա Սապաթինօ իշին, հազըթի
Մէրեէմէ անինտէ տուանա տուրտուրուն:”

Միւմաիլէյհ, պատէհու ալտէթլէ խըզ-
մէթինի իյֆա իթտիկինի խասթանըն

Փամիլիաւրնա պիլտիրտիկինտէ, ճիւմլէսի տէ զաեէթ մէմնուն գալմըշլար տըր: Օւ էսնատէ հէքիմ՝ խասթանըն եանընտա պուլունուպ, գօլունու թուլթմուշ, շիտտէթլէ սարսմըշ, հաթթատույղուլարընը տէնէմէք իւզըէ չիմտիքլէմիշ իսէ տէ, քէօթրիւմ հալի օ տէրէճէտէ իմիշ քի, Նուի-զա հիշ պիր շէյ հիս իթմէմիշ տիր:

Գարմէն, — խասթանըն էյիլէշէճէկինի մէմուլ իտէրմիսինիզ, տէյի սօրտուղունտա, հէքիմ՝ — խասթալըզը բէք աղըր տըր, պունունլա պէրապէր շիֆա պուլապիլիր. անճագ պու տա վագթա միւհթաճ տըր, կէօրիւեօրսունուզ քի, տախիլի հիշ պիր իլաճ ալամաեօր, չիւնքի եուլթմաեը պիլմէեօր, շիմտիքի հալտէ պաշընա սիւլիւքլէր գօնուլմասընտան պաշգա պիր շէյ թաւսիեէ իտէմէմ: Անճագ հէր հալտէ, պէնճէ, հաեաթտան զիեատէ էօլիւմ եագըն կէօրիւնիւեօր, տէյի ճէվապ վէրմիշ տիր:

* * *

Թէլէկրաֆըն չէքիլմէսինտէն պէրու
իւշ սաաթ կէշմէմիշ, եանի Ավէլինօ էեա-
լէթինտէն չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆնամէ-
նին Բօմբէյի վատիսինէ եէթ իշմէսի իշին
լազըմ օլսն վազըթ հէնուզ միրուր իթ-
մէմիշ իքէն, խասթանըն օտասընտա ֆէվ-
դէլատէ պիր վազըա օլմուշ տուր: Պու-
վազըաեը՝ պիզլաթ Լուիզա Սապաթինօ-
նուն, ըուհանի իշլէրէ մախսուս մուգա-
վէլաթ մուհարրիի հուզուրընտա վէ
եէմին Թահթընտա սէօյլէտիկի սէօյլէր-
տէն նագլէն պէեան իտէրիզ:

* * *

Սաաթ պիր պուշուղա եագըն իտի. նա-
կեահ, հազըր պուլունան քիմսէլէրին
ֆէվդէլատէ մուճիպի Թէհայեիւրի օլա-
րագ, խասթա կէօզլէրինի աշմըշ, եաթա-
ղընտա օթուրմուշ, վէ կէօզլէրի եաշար-
մըշ օլտուղու հալտէ շէօյլէ սէօյլէմիշ
տիր. «Բօմբէյի հաղըթի Մէրեմի պանա
լութ ֆունու իհսան իյլէտի... Թէմամիյլէ

ի ֆազաթըմը պուլտուղումու հիսս իտի-
եօրում. ի ֆազաթըմ պիր ըույեթի ի-
լահիէ (տեսիլք) իլէ շու եօլտա վուզու
պուլտու»:

“Շահնիշէյն բէնչիրէսինտէն իքի նէ-
ֆէր զաեթ հիւսէնա վէ քիւչիւք գըզ-
լարըն հովատա ուչարագ իչէրի կիրտիք-
լէրինի կէօրտիւմ: Պունլար պանա եագ-
լաշտըլար, պիրի՝ քէօթըրիւմ օլմուշ օլան
գօլումուն իւզէրինտէ վէ տիկէրի աղզըմըն
եանընտա օթ ուրտուլար: Պիրինճիսի՝ գը-
մըլտանման գօլումու թուլթուպ, եէտի
թանէ պաղլարընը պիրէր պիրէր սէօքտիւ
վէ էլիմի թէմամիյլէ սէրպէսթ գըլտը:
Խաթըրըլաեօրում քի, օլ վազըլթ, գուր-
թուլան էլիմ իլէ տուա իտիլմէսինի իշա-
րէթիլէ անլաթտըմ: Սօնրա տիկէր չօ-
ճուգ, քիւչիւճէք էլլէրինի աղզըմա սօ-
գուպ, տիլիմի, պաղլաեան էնկէլլէրտէն
գուրթարմաեա ուղըաշտը, վէ բէք չօգ-
ղայրէթլէ էն սօն էնկէլի գօքարտըղընտա,

սէօղ սէօյլէմէք իգթիտարընը պուլտուգ-
տան պաշգա, ագլըմ վէ տույղուլարըմ
տա աչըլտը: Օ քիւչիւք գըզլարտան
պիրինի թանըտըմ, հէմշէհրիմիզ Վէնէ-
րանտա Գօրսօ օլուպ, քէնտիսինի էօլմիւշ
զանն իտիեօրտում: Տիկերինի կէօրմէմիշ
իտիմ:»,

Հուրասընը պէեան իտէլիմ քի, պիր
այ էվվէլ ալօգաթ Պարթօյօ Լօնկօ,
Մօնթէլլատտ սօգազլարտա տիլէնէրէք
սէֆիլճէ եաշաեան պէշ եաշընտա Վէնէ-
րանտա Գօրսօ նամ կիւզէլ էօքսիւզ գըզը
ալըպ Բօմբէյէ կէօթիւրմիւշ իտի: Չօճու-
ղուն պիրտէն պիրէ դայպ օլմասը, չօգլա-
րա, անըն ֆագիրլիքտէն էօլմիւշ օլտու-
ղունու զանն իթտիրմիշ, վէ Լուիզա տա
պունլարտան օլուպ, Վէնէրանտանըն,
քէնտիսի իչին տուլարընը տիլէտիկի
էօքսիւզ գըզլարըն իչինտէ պուլլունտու-
ղունու անլատըղընտա, ղաեէթ թէաճ-
ճիւպտէ գալմիշ իտի:

Հաղորուներն հեեեճանը թարիֆ օլուն-
մազ տերեճէտէ իտի: Պաղըլարը թէաճ-
ճիւպանէ պաղըրըիօրլար իտի. տիկէլլէրի՝
հաղըթի Մէրեեմէ տուալար վէ թէշէք-
քիւրաթ սունանօրլար իտի. ճիւմլէսի տէ
սէվինճլէրինտէն աղլամադտաիտիլէր: «Նի-
հանէթ չօղլար՝ սօղագլարաւ չըդարագ,
“Միւճիգէ, միւճիգէ, Լուիզա էյիլէշտի...”
տէյի պաղըրշարլար: Տէրհալ գօնշուլար՝
միւճիգէլիյի կէօրմէք վէ քէնտիսիլլէ կէօ-
րիւշմէք իւզըէ Սապաթինօլարըն էվինէ
գօշտուլար: Օ կիւնիւ եօրթու օլուպ,
քէյլիւլէր իպատէթ իշին Մօնթէլլանա
կէլմիշ օլտուգլարընտան, բէք չօղ էհալի
վար իտի: Հէր քէս իսթէտիկի կիպի միւ-
թալէալար իտիեօրտը: «Նիշին հաղըթի
Մէրեեմ՝ քիւշիւք վէնէրանտաեր կէօն-
տէրմիշ իտի. աճապա օ սապահը Բօզա-
րիօնըն էօքսիւզ գըղլարընա կէօնտէրիլէն
իանէտէն մէմնուռն գալտըղընը անլաթ-
մազ մը իսթէմիշ իտի. պէլքի տէ Մօն-

Թէլլանըն քիւչիւք տիլէնճիսինի սուրէ-
թի մասսուսէտէ գաւերտըղընը անլաթ-
մըշ, եախօտ պուշուշլա, Բօմբէյի ասարը
խայրիէսի հազգընտաքի նիեաթը հասէ-
նէսինին եէնի պիրիսպաթընըմը կէօսթէր-
միշ իտի:

Հէր նէ իսէ, Լուիզա, մէղարըն քէնա-
ընա եազլաշմըշ իքէն, հիշ խասթալան-
մամըշ կիպի Թէմամիյլէ էեիլէշէրէք, հա-
զրէթի Մէրեէմէ խայր տուաւը իթմէք-
տէն տուր օլմաերպ, կէլէնլիք էլպիսէսինի
կիեինէրէք, հազըէթի Մէրեէմէ արզը
շիւքրանիեթ իթմէք, վէ պիւթիւն միւ-
ճէվհէրաթընը հիպա իյլէմէք իւզըէ,
Բօմբէյէ կիթմէք նիեէթինի Թազէլէտի:

Մօնթէլլա էհալիսի՝ Բօզարիա Մէրեէմ
անէսինէ գարշը միւթէշէքքիւր օլարազ,
քէնտիլէրինէ հիմաեէսինին պիր էմարէ-
սինի կէօսթէրմիշ օլտուղունու տիւշիւն-
տիւքճէ սէվինմէքտէ իտիլէր: Լուիզանըն
ամճասը Անեէլլօ Գօլէշինօ՝ վազը օլան

միւճիգէցի ավագաթ Պարթօլօ Լօնկօեա՝
իւք տէֆա քէնտիսի պիլտիրմէցի արզիւ
իթտիկինտէն, աթիտէքի թէլէկրաֆը
չէքտի:

“Հազրէթի Մէրեէմէ արզը թէչէք-
քիւր իտին. պու կիւն պիւեիւք պիր միւ-
ճիգէ վուդու պուլտու: Լուիզա Սապաթինօ
տէրհալ էյիլէշտի:”

* * *

1892 սէնէսի մայիսին 5 ինտէ, Բօմբէյ
զիւարէթկեահընա բէք չօգ զիւարէթ-
ճիլէրին կէլտիքլէրի կէօրիւմիւշտիւր: Ին
էօնտէ կէնճ պիր գատըն, աեադլարը չըպ-
լագ, ֆագաթ կէլինլէք գըյմէթտար լի-
պատընը կիսինմիշ, վէ կէրտանլըգլար,
պիլէզիքլէր, եիւզիւքլէր վէ տիկեր միւ-
ճէվհէրաթընը թագմըշ օլարագ, եիւ-
րիւեօրիտի: Պու գատըն հազրէթի Մէ-
րեէմին միհրապընա եադլաշըպ, եիւզիւ
կէօզ եաշլարընտան ըսլանմըշ օլարագ,
տինտարճա տուաեա տալար: Մէղպուրէ)

Հաղորէթի Մերեհմէ շէֆաաթճը մագա-
մընտա միւրաճաաթ իթմէհիպ, իլլա օ
սէվկիւլի վէ շէֆազաթը Վալիտէէ մին-
նէթտարանէ կէլմիշ իտի, վէ ազան կէօզ
եաշլարը՝ մէսէրրէթ եաշլարը իտի :

Մերգուլմէ՝ Ս. Խորհուրդլարա եագլաշ-
տըգտան սօնրա, գօմանտօր Պարթօլօ
Լօնկօնուհնէղտինէ կիտէրէք, վէ քեաֆ-
ֆէյի միւճէվհէրաթընը ոօեուհարագ,
պիզղաթ միւմաիլէյհէ թէսլիմ իթտի :

Օգուեանլարա թանըլտըղը վէճհլէ,
պու կէնճ գատըն՝ Մօնթէլլանըն միւճի-
ղէլի Լուիզա Սապաթինօ իտի :

* * *

Ալահտան օլմուշ իտի քի, օ կիւնիւ
Բօմբէյի վատիսինտէ Թօրէ Անուհցիաթա
միւտիրի շըվալիէ Ավալլօնէ վէ Ժուհթ
նամ պէլէտիէ ազաաընտան շըվալիէ Կամ-
պարտէլլա, Տագօսթէր, Բրիստօ վէ Փա-
պրօչինօ իլէ պէլտէնին սըր քեաթիպի
Ճիագօմօ Բօզի պուլուհուպ միւճիղէնին

Հիքեանէսինի պիղզաթ Լուիզանըն աղ-
ղընտան տինլէմիշ, վէ մէզպուրէնին
քէնտիրիզասըյլա միւճէվհէրաթընըհաղ-
րէթի Մէրեմէ հիպա իյլէտիկինի կէօր-
միւշլէր տիր:

Հազըր պուլունան մաստամ Գօնթէս
Լօնկօ-տէ-Ճուսգօ, պունլարա խիթապէն:

— Միւճիզէնին իսպաթը օլարագ, պա-
գալըմ Լուիզա քէնտիրինէ կէօրիւնէն
իքի էօքսիւզ գըզ շօճուգլարը թանրեա-
ճագ մը տըր տէեիպ, վէ պու թէքլիֆ
գապուլ օլունուպ, ճիւմլէսի պիրլիքտէ
էօքսիւզխանէեէ կիրտիլէր: Էվլէլա Լուի-
զա՝ օրթա եաշտաքիլէրին սալասընա կիր-
տիրիլտի իսէ տէ օրատա քիմնէեի թա-
նըմատը:

Ավօգաթ Պարթօլօ Լօնկօ՝ — Չօճուգ-
լարըմըզ եալընըզ պունլար տէյիլ տիր,
տահա քիւշիւքլէրիմիզտէ վար տըր, տէ-
եիպ, միւսաֆիրլէր տիկէր պիր սալաեա
կէշտիլէր քի, օրատա տախի տահա քիւ-

շիւք օլարագ եիրմի եէտի էօքսիւզ գըզ
չօճուգլարը պուլունուեօրտու :

Կէնճ գատընըն պու չօճուգլարտան պի-
րինէ տօղրու գօշուպ : “ Իշթէ պէնիմ
քիւշիւք հէմշէհրիմ , իշթէ սէվկիւլի Վէ-
նէրանտամ ” տիեէրէք , չօճուլուն եիւ-
ղինիւ էօքմէսի՝ ումուլի պիր տիգգաթ
հասլ իթտի : Լուիգա պու չօճուղու պրա-
գըպ տիկեր էօքսիւզիւ արամանա պաշլա-
տը : Մէզպուրէ , հէեէճան իլէ բանգօլարը
տօլաշըքէն , սալանըն օ պիր ուճունտա ,
տէօրթ քիւշիւք գըզ չօճուգլարըն օթուր-
տուգլարը մահալէ տօղրու գօշտուղու , վէ
պունլարտան պիրինի գուճագլանըպ ,
“ իշթէ պու տուր պէնիմ գուրթարըճըմ ”
տիեէրէք , էօքիւպ սէվտիկի կէօրիւլտիւ :
Մէսէրրէթի արատընտա , նիշանէյի շիւ-
քրանիեթ օլարագ , իւզէրինտէ , օ չօ-
ճուղա վէրէճէք պիր շէյի պուլունուպ
պուլունմատըղընը արատը իսէտէ , օլան-
ճասընը հաղրէթի Մէրեէմէ հիպա էթմիշ

օլուպ, իզտիված հալգասընտան պաշգա
պիր շէյի պուլանմատըղընտան, Լուիզա,
պու հալգաեր բարմաղընտան չըգարըպ,
էօքսիւզ գըղա վէրտի:

Հազըր պուլունանլար պու մէնգարէի
կէօրտիւքլէրինտէ Թօրէ Անունցիաթա շէ-
հրինին Ժունթ մէճլիս ազալարը պիլէ
կէօզ եաշընը Թուլթամաերպ, պէօյլէ պիր
բարլազ շահատէթ գարշըսընտա, ճիւմլէ-
սիտէ միւճիզէնին հազըզէթինէ գանմըշ-
լարտըր:

ԼՈՒԹՓ ՏԻԼԵՄԷ ԻԶԻՆ ԻՏԻԼԻՆ ՆՕՎԷՆԱ ՏՈՒՆՍԸՆԸՆ ՊԻՏԱՆԻԹԻ

Ազիզ Բօզարիանըն Պաքիրէսինէ մախ-
սուս օլան մէշհուր Նօվէնա տուաւընըն
պիտաեէթինի պիլտիրմէք միւնասիպ տիր:
Պու հիքեանէյի պիզէ պիզլաթ գօման-
տէօր Պարթօլօ Լօնկօ նագլ իթմէքտէ
տիր:

“1879 յուլիսինտէ, Բօմբէյի եէնի
իպատէթխանէսինին տիվարլարը եիւք-
սէլմէյէ պաշլատըղընտա, տէհշէթլի պիր
խասթալըգ՝ պէնի մէղար գաբուսուռնա
գատար կէօթիւրտիւ:

“ՕԼ էսնատէ, Բօմբէյի հազըէթի Մէ-
րէէմինին շէրէֆինէ օլարագ, քէնտի
վասիեէթնամէմ օլմագ իւզըէ պիր նօ-

վէնա տուտը եազմագտա իտիմ, խաս-
թալըղըմըն էն աղըր կիւնլէրինտէ, պու-
էսէրին սօն սահիֆէլէրինի եազտըմ:

“Պու իշէ պիր այ չալըշտըմ:

“Հէր կիւն թիֆօտան պիմէճալ օլտու-
ղում հալտէ, պունճա իհթիրամաթա
լաերգ օլան թասվիրին գօնուլմուշ օլ-
տուղու մատուռա կիթմէքտէ վէ պու
խալի եերտէ պէշ տուտան իքմալ իթ-
միշ օլտուղումու եիւքսէք սէսլէ օգու-
եուպ, թասհիհ իթմէքտէ վէ թէքրար
օգուրքէն, միւթէէսսիր օլան գալպիմտէն՝
էլիմտէքի քեաղըտը ըսլաթաճագ տէրէ-
ճէտէ բէք չօգ եաշ ագմատրգճա, էսէ-
րիմտէ մուվաֆֆագ օլմուշ օլտուղումա
գանմամագտա իտիմ: Ահ, բէք չօգ շէրիք-
լէրին ըէճասը իւղէրինէ եազտըղըմ պու
հօվէնա էն մէեուսիէթպախշ սրըալարտա
պիլէ լութֆ իսթիհսալինէ մախսուս իտի:

“1879 օգոստոսու 15 ինտէ, Բօմբէյի
Հազրէթի Մէրէէմնին պաշը իւղէրինէ
ալթունտան պիր չէլէնկ գօնուլտու: Օ
կիւնիւ, խասթալըղըմըն էն աղըր պիր
նէօպէթինէ տիւշար օլարագ եաթաղա
տիւշմիւշ իտիմ: Պիլծիւմլէ տօսթլարըմ,
էօմրիւմիւն գուրթուլմասը իչին ազիզէ
Պաքիւրէէն նիեազ իտիեօրլար իտի, Փա-
գաթ ասլա իւմիտ զիեասը կէօրմէեօրլար
իտի: Անճագ պէնիմ կէօզլէրիմտէ պիր
իման զիեասը բարլաեարագ, մատուռ-
տաքի միւծիզէլի թասվիրին օտամա կէ-
թիրիլիպ գօնուլմասընը իսթէտիմ: Է-
թրաֆըմտա պուլունան քիմնէլէր “Էլէր-
փօթ-ի — զլըղընը Լէր-ր — զ-լ — ի-է,
Բօմբէյ Էւլրէլի Մէրէէֆէի իգլիտըն-
դիլրէ իննաճաղըլ” տիմէքտէ իտիլէր:

* * *

“Պիզղաթ, ազիզէ Գաթէրինա տը
Սիէնէ միւրաճաաթլա, շէջլէ տէտիմ.
“Սէֆէ-ի — զի-է, “Օն զէլ ճո-մա — իրլի-ի”

[illegible]

⁴Տուամ սէմատէ գապուլ օլունտու:

“Նարը կիճէ, թէ մամիյլէ էեիլէշմիշ
օյարագ. ունեանտրմ:”

❄ ❄ ❄

Իշխէ պու Նովէնանըն իւք մէյվէլէրի
պունըր օլուպ, օնտան սօնրա բէք չօդ
միւճիգէլէր վուգս պուլմուշ տուր: Ազիզէ
Պէքիբէ՝ Նաբօյիլի գօմանտէօր Ակրէլինին

զըղընա տախի այնի լուծֆու կէօսթէր-
մէքլէ, օ տախի խասթալըղընտան էյի-
լէշմիշտիր: Պունտան պաշգա պիր թա-
զըմ էմնիեթէ շայեան էվրագ իլէ թաս-
տիգ օլունտուղու վէճհէ պինլերճէ ասէմ-
լէր պու վասըթաիլէ սըհհէթլէրինի պուլ-
մուշար, վէ եախօտ տիկէր էլթաֆը մախ-
սուսէեէ նայիլ օլմուշար տըր:

Պէօյլէճէ օն սէքիզ սէնէ զարֆընտա,
լուծֆտիլէմէեէ մախսուս օլան (Neuvaine
d'impétration) քիթապընտան իքի միլիօն
պէշեիւզպին նիւսիս պասըլարագ, տիւ-
նեաեա եաեըմըշ տըր: Պուգատար եա-
եըմասը՝ թէէսիրինէ բարլագ պիր իօպաթ
տէյիլ մի տիր:

Նօվէնա սէօյլէեէնլէրէ օն իւշիւնճիւ Լէօն
Բաբա հազրէթլէեի թարաֆընտան վէրիլն
նեռողլութիւնլար:

Օն իւշիւնճիւ Լէօն Բաբա հազրէթլէրի՝
1887 Նոյեմբեր 29 ունտա Նէշը իթտիկի

պիր գարարնամէտէ նէտամէթի գալպ
իլէ, պիլա Փասլա տօգուզ կիւն Բօմբէյ
Հաղըէթի Մերեէմինին պիր թասվիրի
գարշըսընտա, պուՆօվէնանըն քեաֆֆէի
տուալարընը եիւքսէք սէսլէ սէօլէեէն-
լէրէ, հէր կիւն, 300 կէ-նէ-նէ-նէ-նէ-
նէ-նէ, վէ պունտան պաշգա իշպու տօգուզ
կիւն արասընտա Ս. Հաղսրդուլթիւն ալան-
լարա, վէ Բաբա Հաղըէթլէրինին նիեա-
թընա կէօրէ տուա իտէնլէրէ Լէ-ի-ս-ս-ս-
նէր-դ-նէ-նէ վէրմիշ տիր:

ԼՈՒԹՖ ՏԻԼԷՄԷՔ ԻԶԻՆ ՆՕՎԷՆԱ

Բօմբէյին միւճիգէլի հազրէթի Մերիկէ-
մինին թաովերինի գարշընրզա գօեռն, վէ
էկէր միւմքին իսէ իման վէ տինտարլըզա
տէլալէթ իտէն իքի մոււմ եադըն քի, գալ-
պինիզ միւթէէսիր վէ սիւզան օլտոււն:

Եարտըմըմա կէլ էյ Խիւտա,
Իմտատըմա եէթիշ, էյ Բապպ:
Փ—+ Հօր է—ն:

1.

Էյ ազիզ Բօզարիօնըն Պաքիրէ Սուլ-
թանը, տին ու մէզհէպին եիւզտէն պրա-
զըլմըշ օլտուղու շու զէմանտա, սէն Սուլ-
թանլըզ վէ Վալիտէլէք Թախթընը մահվ
օլմուշ պուլթէրէսթլիկին մերքէզի պու-

լունան վէ վագթըյլա շէյթանլարըն վէ
պութլարըն թաբըլտըղը մահէլլ օլան
գատիմ Բօմբէյի արագիսի իւզէրինտէ
թէէսիս իթմէք իսթէտին. էյ էլթֆը
Իլնէէ Վալիտէի, սէն պուկիւն հէր թա-
րաֆա մէրհամէթի սիւպհանիէ խաղինէ-
լէրինի ետեըեօրսուն:

Սէն մէրհամէթ քիւրսինտէն, նազարը
խայրխահանէնի պէնիմ իւզէրիմէ աթֆ
էթ, էյ հազըթի Մերեէմ, վէ եարտը-
մընա զտեէթ միւհթաճ պուլունան պիր
սէֆիլի աճը: Նիշէլէրի կիպի պանա տա,
հագըգի պիր շէֆագաթլը վալիտէ օլ-
տիկէր թարաֆտան պէն տէ, պիւթիւն
գալպիմլէ, Հիւքմտարըմ վէ ազիզ Բօզա-
րիանըն Սուլթանը մագամընտա սանա
արզը սէլամ վէ նիեազ իյլէրիմ:

(8 թանթօ) Սէլամ, էյ Սուլթան,
մէրհամէթ Վալիտէսի, Էօմրիւմիւզ, լէ-
թաֆէթիմիզ վէ իւմիտիմիզ, սէլամ:
Պիզ, Եւանըն սէֆիլ էվլատլարը, վա-

Թանճմըդտան Թարտ օլունմուշ օլտու-
ղունմուզ հալտէ, կէօզ եաշլարըյլա տօլու
օլան պու տիւնեատա ահուզարլար իտէ-
րէք վէ աղլանարագ, նիտամըզը սանա
տօղըու չըգարըեօրուզ, սանա տօղըու
հասրէթիմիլի արզ իտիեօրուզ: Իմտի,
էյ շէֆաաթճըմըզ, լութֆէն պիլէ պիր
նազարը մերհամէթինի աթֆ էթ, վէ պու
էօմրիւ շուրպէթտէ կիպի կէչիրտիքտէն
սօնրա, շէֆագաթը մատերանէնին մու-
պարէք մէյվէսի օլան Յիսուս էֆէնաի-
միլի պիլէ կէօսթէր, էյ մերհամէթլի,
շէֆագաթլը վէ լէթաֆէթլի Պաքիրէ
հազըթի Մերեէմ:

2.

Թախթընըն ալթընտա, էյ մուազզամ
վէ շէրէֆլի Սուլթան, բուհում, քէնտի-
սինի իֆրաթ մերթէպէ թազէիգ իտէն
աճըլար, վէ էլէմէր արասընտա սանա
թաազիմ իտիեօր: Էնտիշէլէրիմ վէ հէ-
եէճանըմ արասընտա, սըտգ իլէ կէօզլէրիմի

սանա աթֆ իտիեօրում քի, պիչարէ վէ
մէթրուք քէյլիւէր եանընտա սանա
մէքէն թէէսսիսինէ թէնէզզիւլ իթտին,
վէ օրատան, շէհրին վագթիյլէ պութ-
բերէսթլէրին օեռնլարընա մախսուս ամ-
ֆիթէաթրօ օլուպ, պու կիւն իսէ խա-
րապա վէ սիւքիւնէթ քէոպ իթմիշ պու-
լունան մահէլին գարշըսընտա, էյ ֆի-
ն-ն-ն-ն-ն Ս-ն-ն-ն, սատըգ էվլատա-
րընա սէնին իչին պիր իպատէթխանէ
ինշասընա տավէթ իթմէք իւզրէ, գուվ-
վէթլի սէսինի՝ իթալիանըն վէ գաթօլիք
ալէմինին պիլծիւմլէ պէլտէլէրինէ իշիթ-
տիրտին: Ա՛հ սէֆիլ բուհուժա մերհա-
մէթ էթ քի, ֆէնա պիր էօմիւր իչինտէ
ատիլէշիեօր. սէֆալէթ վէ մէզէլլէթ ալ-
թընտա էզիլմէքտէ օլան գուլունա մեր-
համէթ պուեուր, էյ Սուլթան: Սէն քի,
շէյթանլարըն մուճիպի տէհշէթի սին,
իւզերիմէ հիւճում իտէն տիւշմանլէրիմէ
գարշը պէնի միւտաֆաա էթ, պէն խի-

Եւստիւսըն Երաբընըն, «էֆիլճէ իշինէ
տալմըշ օլտուղում թագեիգաթտան
պէնի գուրթար. սէն քի, հաեւթըմըզ-
սըն, բուհումու մուխաթարալար իշինտէ
թէհտիտ իտէն էօլիւմէ զալէպէ էթ. պա-
նա միւսալէմէթ, սիւքիւնէթ, մուհապ-
պէթ վէ սաղլլըգ վեր, ամէն:

Սէլամ, էյ Սուլթան, մերհամէթ վա-
լիտէսի վէ սաիրէ:

3.

Սըտգ իլէ սանա սըղընմագտան պաշգա
պիր շէյ եաբմաեարագ, պունճա քիմնէ-
լէրին մագհար օլտուղլարընը իշիտիպ,
եարտըմընը նիազ իթմէք իւզըէ, բուհու-
մուն եէնի պիր ճէսարէթլէ ճանլանտըղընը
հիտ իտիեօրում: Բօզարիս վասըթա-
սըյլա լութֆլարընը տիլէեէնլէրէ լութ-
ֆլար իհսան իաէճէլիինի զաթէն ազիզ
Դոմինիկոսս վատ իթմիշսին տիր: Իմտի,
պէնտէ, Բօզարիամ էլիմտէ օլարագ, էյ

վալիտէ, վատընըն իճրասընը տիլէրիմ:
 Պու կիւն պիլէ, Բօմբէյտէ, պիր իպա-
 տէթխանէ. ինչա իթմէկէ էվլատլարընը
 տավէթ իյլէմէք իւզըէ, տաիմա միւճի-
 զէլէր իշլէեօրսուն, չիւնքի կէօզ եաշլա-
 րըմըզը գուրութմագ վէ քէտէրլէրիմիզի
 թէսկին իթմէք իսթէեօրսուն: Գալպիմ,
 իման իլէ թուլթուշարագ, սէնի չըզըրըեօ-
 րում, սանա նիեազ իտիեօրում, էյ վա-
 լիտէ, էյ սէվկիլի, հիւսէնա վէ լաթիֆէ
 վալիտէ. պանա իմտատ էթ. վալիտէ վէ
 ալիզ Բօշարէ՝ Սալիման, գուվլէթլի էլինի
 պանա ուզաթմաեա վէ պէնի գուրթար-
 մաեա կէճիքմէ, զիրա կէճիքմէն՝ պիլիօսին
 քի պէնի մահվիեթէ գատար կէօթիւ-
 րիւր:

Սէլմ, էյ Սալիման, մերհ-մէլ վալիտէսի
 վէ ալիքէ:

4.

Պէտպախալարըն եաբբմճընը, պիւտէլէ-
 ռին աահիպի, վէ մէ-տէպտէրլէրին թէսէլլիսի սէն

օլտուղուն հալտէ էյ հազըէթի Մերեէմ,
սանա սըղընմանըպտա քիմէ՞ սըղընապիլի-
րիմ: Էվվէթ, իգրար իտէրիմ քի, ըու-
հում սէֆիլ տիր, պիւյիւք գապահաթ-
լար ւալթընտա էգիլմիշ տիր, ճէհէնէմէ
լաեըգ, վէ սէնին լութֆլարընա նալաեըգ
տըր: Լաքին սէն ի-ֆի-իլէրէն ի-ֆի-ի,
ինսան իլէ ճէնապը Ալլահ արաընտա
վասըթա, Հապգ թէալանըն թախթը վէ
կիւնահքեարլարըն իլլինհէ-հէ-հէ գարշը-
որնտա էն թէէսիրլի շէֆաաթճը տէյիլ-
միսին: Էվլատընա պէնիմ լէհիմտէ եա-
լընըգ պիր սէօգ սէյլէմէն քեաֆի տիր.
Օ սէնի տինլէր: Իմտի, էյ վալիտէ զա-
եէթլէ միւհթաճ օլտուղում պուլութֆու
քէնտիսինտէն իսթէ... (Պո-ր-հէգր-
պիր Գալ Կաթըգր Կո-րու, վէ Կիլէպիլի-
նիլ լուսթո- պէտան իպին:) Եալընըգ սէն
պու լութֆու իսթիհաալ իտէպիլիրսին,
սէն քի, պէնիմ եէկեանէ իւմիտիմ, թէ-
սէլլիմ, սաատէթիմ վէ հաեաթըմնըն:

Իշթէ պունու սէնտէն պէքլէեօրում
ամէն:

Սէլմ, էյ Սուլեմ, Վերհաթէն Վալիպէ-
վէ սաիբէ:

5.

Էյ Պաքիրէ վէ ազիզ Բօզարիանըն Սուլ-
թանը, սէն քի Բէտերի սէմավինին զըզը,
վէլէտ ուլասըն Վալիտէսի, վէ Բուհ-
ուլասըն կէլինի սըֆաթըյլա Էզանիմի
Սէլէսի (Երրորդութիւն) նէգտինտէ պիւ-
եիւք պիր իգթիտար սահիպէսի սին, զա-
եէթ էլզէմ օլան պու լութֆու անճագ
սէն իսթիհսալ իտէպիլիրսին, էկէր սէլա-
մէթի էպէտիեէմէ պիր մանի եօզ իսէ...
(Պո-բաճըֆու Գէլէպէլէնի լե-թֆու պէե-ն
էպէն:) Սէնին Պաքիրէլիկին նամընա, ալ-
լասանի վալիտէլիկին նամընա, սէվինճլէ-
րին, քէտէրլէրին վէ Ֆիթուհաթլարըն
նամընա, սէվկիլի Զիսուսըն նամընա,
Գուրթարըճըմըզը բահմինտէ համիլ օլ-
տուզուլն տօզուզ այ նամընա, անըն էօմ

րիւնիւն էզիտէթլէրի, աճըդլը իշքէնճէ-
լէրի, խաչ իւզէրինտէ վէ ֆաթը նամընա,
ղաեէթ ազիզ, զաեէթ գըյմէթտար Գանը
նամընա, վէլհասըլ աճըդլը Գալպին վէ
շէրէֆլի իսմին նամընա, պու լութֆու
սէնտէն նիեազ իտէրիմ, էյ հազըէթի
Մէրէէմ, Խէրէ-Եըլլըղը, ԻֆլիԿուր սահ-
պէ-ի Սուլթան, Տէննէլ Գաֆուս, Էր-
էր Տէրէսը վէ հէր Էննա Խաֆլուր Վալ-
Կէ-ի:

Իւմիտիմ սէնտէ տիր, հէր շէյի սէն-
տէն պէքլէրիմ: Սէն պէնիմ Գուրթարը-
ճըմ օլաճագսըն, ամէն:

Սէլամ, էյ Սուլթան, մէրհամէթ վա-
լիտէսի վէ սաիրէ:

Էյ Պաքիրէի ազիզէ, սէնին մետհլէրինի
իթմէեէ պէնի լաեըգ գըլ:

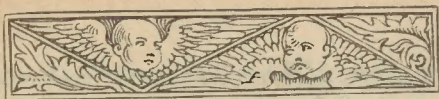
Տիւշմէնլէրինէ գարշը ուղըսշմագ իշին
պանա գուվվէթ վէր:

Պիգիմ իշին շէֆաաթճը օլան, էյ ա-
զիզ Բօզարիանըն Սուլթանը քի, պիզ տէ

Հաղրէթի Իսանըն վատլարընա լաերդ օ-
լապիլէլիմ:

Տոս Իպէլիմ:

Եւ Բապպ, եկեանէ էվլատըն քի,
քէնտի Հաեաթը վէֆաթը վէ տիրիլմէ-
սիլէ, սէլամէթի էպէտիէնին միւքեա-
ֆաթլարընը պիղիմ իչին գազանմիշ տըր,
մութլուլու Պաքիրէ Հաղրէթին Մէրեէ-
մին աղիզ Րօզարիադընըն պու ագաթտինի
իյֆա իթտիկիմիզ ճիհէթլէ, պունլարըն
պիզէ իրաեէ իթտիքլէրի Նասիհաթլարա
սիւլուք իթմէք, վէ գարշըլըզը օլան թէ-
պէրրիւքեաթը ալմագ լութֆունա պիզի
լաերդ գըլմանը նիեազ իտէրիզ: Յիսուս
Քրիստոսուն վասըթասըյլա, ամէն:

ԱՐԶԸ ԹԵՇԷՔԳԻԻՐ ՆՅՈՎԷՆԱՍԸՆԸՆ ՊԻՏԱԵԷԹԻ

Այլօգաթ Պարթօլօ Լօնկօ՝ արգը Թէ-
շէքքիւր Նօվէնասընըն պիտանէթինի
տաիմա սատէ օլան լիսանըյլա շու եօլտա
Հիքեանէ իտիեօր:

“1879 օգոստոսընտա Բօմբէյ Հազըէ-
թի Մէրեէմինին շէրէֆինէ պիր տուա
սուրէթի եազտըմ: Բէք չօգ տէֆալար
Պաքիրէի ազիզէ պու Նօվէնանը լութֆէն
թագաիս իթմիշ, վէ պազը նիւմանիշէր-
տէ, խուսուսա 1888 յուլիսի 28ինտէ Լա-
շէտօնեատա վուգու պուլան նիւմանիշտէ
Հազըէթի Մէրեէմ, Լ-Ռֆ Դիլէմէէ Դի-
ս-Նօվէն- վասըթասըյլա եարտըմընա
միւրաճաաթ իտիլմէսինտէն վէ Հազգըն-

տա արզը իհիթիրամաթ օլունմասընտան
սուլաեը մահզուզիեթինի սուրեթի մախ-
սուսէտէ իզհար իյլէմիշ տիր:

“Հազըէթի Մէրեէմ, 1894 սէնէսի
մարտընտա, Նաբօլիտէ գօմանտէօր Ակրէ-
լինին խանէսինտէ կէօրիւնտիւկիւնտէ
քէնտիսինտէն նասըլ լութֆ տիլէնէճէ-
կինի՝ տահա աշիքեար պիր սուրէթտէ
անլաթմըշ սըր:

“Պէնտէն էյիլիք իսթէեէնլէրէ, —
տէմիշ տիր խասթա օլան ֆօրթունաթի-
նա Ակրէլիեէ — իւշ Նօվէնա իլէ Բօզա-
րիանըն 15 թէֆէքքիւրլէրինի այնի վա-
զըթտա տիլտէն սէօյլէմէլի, վէ պուն-
տան պաշգա իւշ թէշէքքիւր Նօվէնասը
իթմէլի տիր:”

“Իւ Բօշաբիօ է Լա Նոօվա Բօժէյի ըիսա-
լէօի՝ պու ֆէվգէլատէ հիքիաեէյի նագլ
իթտիկի կիւնտէն պէրու տիւնեանըն պիլ-
ճիւմլէ մէմլէքէթլէրինտէ նէ գատար
քէտան պու վատըն տօղըուլուղունու

Թաստիգ իթմիշներ, վէ Պաքիրէի ազն-
վէնին արգուսու վէճհլէ, իւշ Նովէնաեը
սէօյլէեերէք, լութֆլարա նայիլ օլմուշ-
լարտըր:

“Պու սէպէպլէ պիր լութֆա նայիլ օլ-
տուդտան սօնրա, իւշ տէֆա, եանի եիր-
մի եէտի կիւն զարֆընտա թէքրարլան-
մագ իւզլէ ղէր Թէշէ++ի-ր Նովէնա-ը ետզ-
մամը մուսիրանէ իսթէմիշներ տիր:

“Վէ համա օլսուշ, 1889 օգոստոսուն
15 ինտէ Լ--Բֆ Նովէնա-ընը նէշրիմտէն
օն սէնէ սօնրա, Թէշէ++ի-ր Նովէնա-ը թապ
իտիլմիշ վէ 1889 տան 1896 եա գատար.
պու Նովէնա՝ գըրգ տէֆատա, ԿէօրԲի էի-շ
ղին Նի--իէ վէ օն իտի էճնէպի լիսանլա-
րըյլա նէշր օլունմուշտուր:

ԱՐԶՐ ԹԵՇԷՔՔԻՒՐ ՆՕՎԷՆԱՍԸ

Բօմբէյ հազրեթի Մէրեէմի թասվիրինին
գարշըսընտա միւմքին իսէ, իքի մոլմ եագըն:
Պատէհու թէսպիհինիզի էլինիզէ ալարագ,
շու եօլտա պաշլակըն.

Եարտըմըմա կէլ էյ խիւտա,
Իմտատըմա եէթիշ էյ Բապպ
Փոռք Հօր Էն:

1.

Իշթէ տիզլէրինէ գաբանըեօրուլմ, էյ
Յիսուսուլն Պաքիրէ Վալիտէսի, սէն քի:
Բօմբէյ Բօզարիասընըն հաշրէթի Մէրեէմի
նամիլլէ եարտըմընա միւրաճաաթ օլուն-
մասընը սէվէրսին, գալպիմ մէսէրրէթ վէ
րուհուլմ թէշէքքիւր վէ շիւքրանիեէթ

իլէ տօլու օլտարագ, թէքրար սանա կէլիեօ-
լում, էյ ալիճէնապ խայրխահ, պէնիմ
թաթլը էֆէնտիմ, Գալպիմին Սուլթանը,
«էն պանա հագըգէթէն Վալիտէ օլտուն,
պէնիմ իչին մուհապէթլի Վալիտէ պու-
լունտուն: Ահուղար իտիեօրտում, «էսիմի
իշիթտին. միւքէտտէր իտիմ, պէնի թէ-
սէլլի իթտին. էնտիշէլէր իշինտէ իտիմ,
հուգուր վէ րահաթըմը իեառէ իյլէտին:
Էլէմ ու քէտէրլէր վէ մուհլիք աճըլար
վէ միհնէթլէր գալպիմի իհաթա իթմիշ-
լէր իտի «էն էյ Վալիտէ, Բօմբէյտէքի
թախթըն իւզէրինտէն՝ մէրհամէթլի պա-
գըշարընտան եալընըզ պիրիյլէ Ֆիքրիմի
րահաթլանտըրտըն: Քիմ սանա սըտք իլէ
միւրաճաթ իտիպ տէ, րէճասը գապուլ
օլունմամըշ տըր:

Ահ էկէր հէր քէս «էնին խայրխահ-
լըղընը, միհն ու ճէֆա իշինտէ պուլու-
նանլար հագըգընտպքի ըիգգաթընը էյիճէ
պիլէ իտի, պիլթիւն մախլուգաթը ին-

2.

Խաչրխաչըղըն վէ մերհամէթին սանե-
սինտէ պանա իտիլէն եէնի էյլիքլէրտէն
տօլաեը ճէնապը Հադգա վէ սանա ալա-
հանի Վալիտէ թագաթի թէշէքքիւր
իտերիմ: Էկէր ահուզարլարըմը, կէօզ
եաշլարըմը ըէտտ իթսէ իտին, հալիմ
նիճէ օլաճագ իտի: Պէնիմ իչին սանա
թէշէքքիւր իթմէլէրինի՝ ճէնէթտէքի
մէլէքլէրտէն, ըէսուլար սընըֆլարընտան,
շէհիտլէրտէն, պաքիրէլէրտէն վէ միւ-
թէրիֆլէրտէն նիեազ իտերիմ: Վադ-
թըյլա կիւնահքեար օլմուշ վէ սէնին
վասըթան իլէ գուրթարըլմըշ օլան վէ
շիմտի սէմատէ սէնին պօզուլմագ կիւղեւ-
լիկինի կէօրմէք լութֆուճա մագհար
պույրուլան հիսապսըզ բուհլարա այնը
ըէճաէը իտերիմ: Քեաֆֆէի ինսանլար
թարաֆընտան սէվիլմէնի, վէ թէշէք-
քիւր տուամըն հէրքէստէն աքսէնտազ
օլմասընը իսթէրիմ: Սանա նէ հիպա

խօսիպիլիրիմ էյ խայրեաճալը վէ իՆթի-
շամրժլա մուազզամ օլան Սուլթան:
Էօմրիւմիւն պագիէսինի սանա հասր խտե-
րիմ: Պագըեէի էօմրիւմիւ, հէր թա-
րաֆտա սէնին թաազգիմաթընը եայմետա
գուլլանաճաղըմ, էյ Բօֆէյ Բօշաբէա-
Պաթիբէ-ի, զիրա սէնին եարտըմընը տիլէ-
մէքլէ, էլթաֆը իլահիէեէ նայիլ օլտոււմ:
Բօզարիանըն տուասընը նէշը իտէճէեիմ.
պէնիմ իչին իսթիհասալ իթտիկին մեր-
համէթ ասարընը ճիւմլէեէ սէջլէեէճէ-
եիմ, վէ հազգըմտաքի էյլէքլէրինի թէք-
րար իթմէքտէն տուր օլմետաճաղըմ քի,
պէնիմ կիպի նալաեըգ կիւնահքետարլար
սանա սըղընարնլար: — Փառ Հօր էն:

Սէլա՛, էյ Սալիմ վէ Կիբէ:

3.

Սանա նէ՞ իսմլէր վէրէեիմ, էյ սուլճ
ու միւսալէմէթին պէետազ կիւվէրճինի,
նէ՞ իւնվանլարլա սէնի իմտատըմա չըղը-

րաեըմ, սէնի քի, ազիզ մուալիմէր՝
տիւնեանն Սահիպէսի, էօմրիւն Գա-
բուսու, Ալլահըն Իպատէթկեահը, թէն-
վիրաթ Սէրայը, կէօյլէրին Շէրէֆի,
ազիզլէրին Ազիզէսի, միւճիգէլէրին Միւ-
ճիգէսի, կէօյիւն Ճէննէթի թէսմիէ իթ-
միշլէր տիր: Սէն լութֆլարըն խազինէ-
տարը, էն թէէսիրլի շէֆաաթ-ճըսըն. նէ
սէօյլէեիմ, պէտպախտլար իւզլէրինէ էնէն
պիզլաթ Ալլահըն Մէրհամէթի սին: Ֆա-
ղաթ պիլիւրիմ քի, Բօժէյ Բօշարիւսընը
Սուլթանը թէսմիէ օլտանմագտան տա խօշ-
լանըրսըն. սանա պու իւնվանը վերմէքլէ,
լամուզի իսմինին լէթաֆէթինի հիսս
իտիեօրում, էյ Ճէննէթի Աի-լէ-, սէն քի
պու կէօզ եաշլարը վասիսինտէ, պիզիմ,
եանի Եւանըն պէտպախտ վէ զարիպ էվ-
լատլարընըն էնտիշլէրինի ազալթմագ
իշին իսմինի թէէսսիս իթտին. շէֆա-
ղաթըն թասվիրի միւճէսսէմի օլտն վէ
Ճէպլիլ Լիպնանըն քէաֆֆէի ըթըրլա-

ընտան զիեաաէ կիւղէլ գօգուսու պու-
լունան Վիւլ, սէն պու վատիտէ սէմավի
Թաթլըղընըն գօգուսըյլա, կիւնաճքեար-
լարըն գալպինի Ալաճըն գալպինէ տօղ-
րու ճէլպ իԹտիկին Տալտէ, սէն էպէ-
տիէն Թաղէ օլան օ Վիւլ սիւն քի, կէօ-
եիւն սուլարըյլա ըսլանարագ, աԹէշտէն
պիր եաղմուր իլէ գուրումուշ օլան Թօ-
բրագտա քէօքլէրինի պրագտըն. պաքի-
րէլիկէ մախսուս օլան կիւղէլլիկի Տայիզ
Վիւլ, սէն՝ խարապա օլան պիր եէրի՝
Ալաճըն կիւղէլ պիր պաղչէսի գըլտըն:
Սէնալէր օլսուն ճէնապը Հագգա քի,
իսմինի պու. տէրէճէ ԹէՏաեիւրէ լաեըզ
իյլէտի: Է՛յ ճէմաաԹլար, խայր տուասը
իտին Բօմբէյ ՏաղըէԹի Մէրիէմին իսմի-
նէ, զերա պիւԹիւն ճիՏան անըն մէրՏա-
մէԹլէրիյլէ տօլմուշ տուր: — Փռռռ Զօր
Էն:

Սէլա՛, է՛յ Սո-լիւն վէ սիւրէ:

4.

Պէնի իհաթա իտէն ֆուրթուհալար
 օրթասընտա, կէօղլէրիմի սանա աթֆ
 իթտիմ, կիւնլէրիմիղտէ, խարապալար
 վատիսի իւղէրինտէ կէօրիւնէն էյ եէնի
 իւմիտ երլտըզը: Քէտէրլէրիմ իչլինտէ
 սէսիմի սանա տօղըու չըգարտըմ էյ
 Բօֆէյի Բօշարիւսը Սուլթանը, վէ զաեթ
 աղիզ օլան պու իւնվանըն գուտրէթինի
 հիսս իթտիմ: Իմտի տաիմա շէօյլէ նիտա
 իտէճէեիմ, Սէլամ սանա էյ մէրհամէթ
 Վալիտէսի, լութֆլար էյիլէքլէր վէ ըիգ-
 դաթ տէրեասը: Բօզարիօնըն եէնի շէ-
 րէֆլէրինի, թէսպիհինին եէնի ֆիթու-
 հաթլարընը լաերգը վէճհլէ քիմ թէ-
 ղաննի իտէճէք տիր: Յիսուսուն գուճա-
 ղընտանն այրըլարագ շէյթանա թէսլիմ
 օլան ալէմ իչին, սէն շէյթանըն ճանլարը
 թէլէֆ իթտիկի շու վատի իչլինտէ սէլա-
 մէթի հազըրլաեօրսուն: Սէն պութիտա-
 նէլէրին պագիեէլէրինի աեագ ալթընտա

չըզնատըն, վէ պուծբերէսթլէք խարա-
պալարը իւզերինտէ հիւքմտարլըզընըն
թախթընը եէրլէշտիրտին: Էօլիւլէրէ
մախտուս օլան պու զայրը միւնպիթ արա-
զիեի, գըեամէթ վէ հաեաթ արազիսինէ
թէպաիլ իթտին, վէ տիւշմէնինին զապթ
իթտիկի թօբրազըն իւզերինտէ պիր գալէ,
պիր իլթիճակեաճ թէէսսիս իթտին քի,
ճէմաաթլարը գուրթարմագ իչին անլէրի
օրատա գապուլ իտէսին: Իշթէ տիւնեա-
եա եաեըլմըշ օլան էվլատլարըն տախի
պու մահէլտէ, սէնին իչին, հիքմէթ վէ
քերամէթլէրինէ հագըգի պիր նիշանէ,
վէ մերհամէթ ատարընա թէզեինագ օլ-
մագ իւզըէ պիր քիւրսի ինշա իթտիլէր:

Պու քիւրսինին իւզերինտէն, պէնի տէ,
սէչիլիշ էվլատլարըն իչինտէն չըզըր, վէ
պէտպախտ գուլուն իւզերինէ նազարը
մերհամէթինի աթֆ իյլէ: Ամէլլէրին
տաիմա մուպարէք օլտուն, էյ պէնիմ
Սուլթանըմ, վէ խարապիէթ ու սէֆա-

լիւթ վատիսինտէ սէնին վասըթան իլէ
վուդու պուլան քեաֆֆէյի հիքմէթլէր
մուգատտէս օլտուն: — Փոռ + Հօր էն:

Սէլմ, էյ Սոնն վէ սոիլէ:

5.

Հէր լիսան սէնին շէրէֆինի իլան իտի-
նօր, էյ հազըթի Մէրեէմ: Ազշամ սա-
պահ խայր տուալարըմըզ թէքրար օլու-
նուէօր: Պիլծիւմլէ միլէթլէր սէնի Մոն-
լուլ թէսմիէ իտիօրլար. եէրին վէ կէօ-
յիւն քեաֆֆէյի ճիհէթլէրի՝ սէնին
մութլուլու օլտուդունու թէքրարլանօր-
լար: Պէնտէ սէնի մէլէքլէր, պաշ մէլէք-
լէր, վէ տիկէր մէլաիք սընրֆլարըյլա
պիրլէքտէ իւշ քէրրէ մութլուլու իլան
իտէրիմ: Իվվէթ, մէլէքլէր, կէօյլէրին
ֆուզիլլէրի, վէ հաքիմլէրիյլէ պերսպէր,
սէնի իւշ քէրրէ մութլուլու թէսմիէ իյ-
լէրիմ: Սէնի, թախթ ուլ թաճ սահպլէրի:
Քերովլէլէր, Սերովլէլէր իլէ, մութլու-

լուրար իշխնտէ մութլուլու իլան իտէճէ-
եիմ: Է՛յ պէնիմ մուազզամ Գուրթարը-
ճրմ, նազարը մէրհամէթքեարանէնի ֆա-
միլիամըզ, միլլէթիմիզ վէ ումում քիլիսէ
իւզէրինէ հասար իթմէքտէն տուր օլմա:
Խուսուսա լութֆլարըն լութֆուենու պէն-
տէն էսիրկէմէ, եանի զաիֆ վիճուտիմի
սէնտէն ասլա աերումա: Էօյլէ թէրթիպէթ
քի սօն նէֆէսիմէ գատար պու իմանըմսա
վէ շու էանատէ րուհումու սիւզան իտէն
պու մուհապլէթտէ սէպատ իտէեիմ, վէ
Բօմբէյիտէքի զիեարէթկեահընըն ինշա-
սընա եարտըմ իտէնլէրին ճիւմլէսի՝ պիր
կիւն սէչիլմիշլէրին սըրասընտա պուլուն-
սունլար:

Է՛յ վալիտէմին Բօզարիօսընըն թաճը,
սէնի գալպիմ իւզէրինտէ սըգաեօրում վէ
հիւրմէթլէ սէնի էօբիւեօրում... (Պա-
սըրապա Բէսպէնէնէի էօբէն:) Սէն քեաֆ-
ֆէյի ֆազիլէթլէրէ կէօթիւրէն թարիգ,
էպէտիէթ է մախսուս լիեագաթլարըն խա-

զինէսի, թալիսմին տելալէթի, տիւշմէնի
պաղլաեան գավի զինճիր, հաեաթ էսնա-
սընտա սէնի թաազիմ իտէն քիմնէ իշին
մէնպայը սուլհ, վէ էօլիւմ քերթէսինտէ
սէնի տօտազլարընա կէօթիւրէն իշին պիր
թէէմինաթսըն: Պու մուհիմմ սաաթտա
սէնի պէքլէրիմ, էյ վալիտէ, սէնին կէօ-
րիւշին՝ սէլամէթիմէ իշարէթ օլաճագտըր:
Սէնին Բօզարիօն՝ կէօեիւն գաբուլարընը
պսնա աշաճագտըր. ամէն:

Փառք Զօր էն:

Սէլմ, էյ Սուլթան վէ աւերէ:

Շէֆաաթճը օլ պիզիմ իշին էյ ազիզ
Բօզարիօնըն Սուլթանը քի, Հագրէթի
Իսանըն վատլարընա լաերգ օլալմ:

Տաա Իպէլիմ:

Խաճէնապը Ալլահ վէ Յիսուս Քրիս-
տոս Էֆէնտիմիզին Բէտէրի, սէն քի սըտգ
իլէ սանա սըղընմաեր, վէ սէնի, Հայր Պեր
որ յերիլն էն տէյի չըղըրմաեր պիզէ էօյ-

րէթտին. եւ՛ խայր Ուլլահ, աֆիւ ու մէր-
համէթ որֆաթը մախսուսէն օլտուղը
հալտէ, Բօշլարիօնըն էվլադլարը իւնվանը յլա
միւշէրրէֆ օլան պիզ գուլլարընըզը՝ Պա-
քիրէ հազըէթի Մէրեէմին վաորթաորյա
տինլէմէնի նիեազ իտէրիզ: Պիզէ իհօան
իթտիկին էյլիքլէրտէն տօլանը թէշէք-
քիւրաթը աճիզանէմիզի լութֆէն գա-
պուլ էյլէ, վէ Բօմբէյի զիեարէթ կեահըն-
տա հազըէթի Մէրեէմ իշին եաբտըրտը-
ղըն քիւրսիեի կիւնտէն կիւնէ զիեատէ շէ-
րէֆլէնտիր վէ մասուն գըլ: — Յիտուս
Քրիստոս էֆէնտիմիզին գատը ու մէզի-
եէթլէրինէ պինաէն պունու նիեազ իտէ-
րիզ: — Ամէն:

Ալօգաթի Տ. Պարթօլը Լօնիօ իշին պիր Ող-
ջոյն քեզ Մարիամ «էցլէէին»:

Օն իւշիւնճիւ Լէօն Բաբա հապրէթլէրի
1892 ապրիլ 29 ընտա նէշը իթտիկի պիր
գարարնամէտէ, նէտամէթի գալպ իլէ պիլա
ֆասլա տօգուզ կիւն, Բօմբէյ հազըէթի Մէ-

րեւոյնին պիտի թաւալիրի գարշըսընտա, պու
Նօվէնանըն քեաֆֆէյի տուալարընը եիւքսէք
սէսլէ ոէօյլէեէնլէրէ, հէր կիւն 300 կէնլէ—
նէրդ—թէն. վէ պոււնտան պաշգա իշպու
տօգուղ կիւն արաւընտա Ս. Հաղորդութիւն
ալսնլարա, վէ Բաբա հաղրէթլէրինին նիեա
թընա կէօրէ տուա իտէնլէրէ Կարէու Նի
րդ—թէն վէրմիշ տիր:

ԲՕՄԲԷՅ ՐՕԶԱՐԻՕՍԸ ՀԱԶՐԷԹԻ ՄԷՐԵԼՄԷ ՆԻԱԶ

Մայիս 8-րէ վէ հոկտեմբերին 1 ինճի Բաղար
կիւնի-էօյլէյին -էօյլէնէճէ+ րիւր: Յանուն Հօր
Է- Որդոյն Է- Հոգոյն սրբոյ. Ամէն:

1.

Եւ՛ ֆիթուհաթլար իլէ շանլը Սուլ-
թան, ազամէթէի Պաքիրէ քի ճէննէթտէ
իճրաի սալթանաթ իտիեօրսուն, վէ իգ-
թիաարլը իամին կէօյլէրի սէվնտիրաիկի
կիպի, ճէհէննէմլէրի տէ սարսըեօր, զսեթ
ազիլ Բօզարիօնըն շէրէֆլի Սուլթանը, իշ-
թէ պիզ, սէշիլմիշ էվլատլարընըզ՝ աեագ-
լարընիա գաբանմըշըզ, վէ սէնին խայրխահ-
լըզընըն էսէրի օլարագ, կիւնլէրիմիպտէ

Բօմբէյիտէ սէնին շէրէֆինէ պիր իպա-
տէթկեա՛հ ինշասընա մէմուր օլտուղու-
մուզ հալտէ տիւնեա իւղէրինտէ պութ-
լարա վէ շէյթանլարա գարշը գազանտը-
ղըն եէնի մուզաֆֆէրիեթլէրինի թաստիգ
իտէն պու մութանթան զէյնէթ տէ, գալպ-
լէրիմիզին հիսսիեաթընը կէօզ եաշա-
րըմըզա սանաարզ, վէ միհն ու ճէֆալա-
րըմըզը էվլասլըզ սըսգըյլա պէեան ի-
տիեօրուզ :

Եւ՛ հազըէթի Մէրեէմ, Սուլթան մա-
գամընտա օթուրտուղուն շէֆագաթ
քիւրսինտէն նազարըրա հիմանէնի՝ պիզիմ
ֆամիլիալարըմըզըն, Իթալիանըն, Էվրօ-
բանըն վէ ումում քիլիսէնին իւղէրինէ
աթֆ իյլէ: Պիլի թապէիգ իտէն քէ-
տէրլէրի վէ պիզիմ իչին էօմրիւ բէք ածր
գըլան էնտիշէլէրի նազարը տիգգաթա
ալ: Կէօրիւեօրսուն եա՛ Վալիտէ, բուհճա
վէ թէնճէ նէ գատար թէհլիքէլէր պիզի
իհաթա իտիեօրլար, նէ գատար միհն ու

Ֆելաքէթլէր պիզի միւքէտտէր գըլաեօր-
լար: Եւ վալիտէ, տարղըն էվլատընըն
ատալէթ գօլունու թուլթ, վէ կիւնաս-
քէարլարըն եիւրէկինի շէֆագաթըն իլէ
գազան, զերա անլէրտէ պիզիմ գարըն-
տաշարըմըզ վէ էվլատլարըմըզ տըրլար,
վէ թաթլը Յիսուսունուն Գանը վէ պիր
քէսկին գըլըճ իլէ եարըմըշ օլան եուս-
շագ վէ աճըզլը եիւրէկինին եարալարըյլա
գազանըմըշ տըրլար: Լուլթֆէն պու
կիւն, ճիւմլէեէ, սուլճ վէ աֆզ Սուլ-
թանը հագըգէսի օլտուղունու կէօսթէր:

Սէլա, էյ Սուլթան, յերհաթէլ վալիտէի,
էօրի-թիւ, լէլ-ֆէլիթիւ վէ ի-թիթիւ,
սէլա: Պիշ, Եւանըն սէֆէլ էվլալարը,
վա-
լանըմըդրան լարդ օլանսո-շ օլտո-դո-սո-շ
հալաթ, իէօշ եաշարըյլա րօլո- օլան պո-
րի-նէաթա հո-շարլար իրէրէ+ վէ ալլաեա-
րաթ, նիդասըլը սանա րօղրո- շըթարըթօրո-շ,
սանա րօղրո- հաարէլիթիւլի աըշ իրէթօրո-շ:
Իսթի, էյ շէֆաթըմըշ, լուլթէն պիշէ պիթ

նաշարը մեր հասեցնելն անփ իյլէ, իւր Եօսի-
ղ-բոյեմէրէ կէտի կէշերոյի տեղն ունի, շէֆ-
գ-մը մարտերունէն մարտի տեղիէն օլա-
Յիս-ն էֆէնդի-իդի ոյդէ կէօ-մէր. էյ մեր-
հասեցնել, շէֆ-գ-մը իւր լեւ-մէնդի մարտի
հաշիւի Մերէի:

2.

Հէյ վախ, սահիհ, հէմ բէք սահիհ
տիր քի, պիզ, սէնին էվլաւարըն, կիւ-
նահլարըմըզլա, եիւրէքլէրիմիզտէ Յիսու-
սու եէնիսէն խաշա շըգարմագտա վէ սէ-
նին եարալարընը թագէլէմէքտէ էօն
տեագ օլուեօրուզ: Էվլէթ, պիզ էն գալիմ
ճէզալարա լաեըզ օլտուղումուզու իգրար
իտէրիզ, Փագաթ խաթըրլա քի, սէն,
Գողզոթա իւզէրինտէ, ալլահանի Գանըն
սօն տամլարըլա էօլիմ հալինտէ պու-
լունան Գուրթարըճընըն վասիեթիինի
գապուլ իթտին, վէ հէմ Ինսան, հէմ
Ալլահ օլանըն Գանըլա մէօհիւրլէնէն

պու վասիեեթի Իլահիէսէնի պիղէ Վալի, կիւնահ, քեարլարըն վալիտէսի գըւմըշ տըր : Օլ վագըթտան պերու վալիտէմիզ օլտուղուն ճիհէթլէ Շէֆ-Խճըշը վէ իւմիտիմիզ օլտուն : Պու սէպէպլէ պիղտէ տհուղարըմըզ էսնասընտա, էլլէրիմիզի նիեազ իլէ սանա տօղըու ուղաթըր վէ մերհամէթ տիլէրիզ :

Իմտի մերհամէթ իյլէ պիղէ, եւ խայրխահ Վալիտէ, ճանլարըմըզա, Փամիլիալարըմըզա, վէ ագրապա ու ահըպպամըզա, էօլմիշ օլան գարընտաշլարըմըզա, Փագաթ խուսուսիյլէ տիւշմէնլէրիմիզէ, վէ քէնտիլէրինի խրիսթիան թէսմիէ իտէն, Փագաթ էվլատընը սէվէն սէնին գալպինի եարալաեան պունճա սէֆիլլէրէ մերհամէթ իյլէ : Ալթֆ ու քէրէմ, էյ վալիտէ, տօղըուլուգտան շաշմըշ օլան միլլէթլէրէ, թէքմիլ Էվրօբաեա, պիլթին ճիհանա մերհամէթ իյլէ քի, նատիմ օլտրագ գալպինէ տէօնսիւնլէր : Եւ Վա-

լիտէյի ըստ ընդհանուր շահագործման, ճիշդ
հաշիւներով ընտրելով զէնքերը օր:

Սեւեռ, էյ Սեւեռն զէնքեր:

3.

Եւ հազարէթի Մերեթմ, պիտի գապու
թիւններէն սենճէնէ պէյիս վար տըր. պիտի
գուրթարմագտա սենճէնէ զարար օլուր:
Յիսուս էֆէնտիմիզ, քէնտի լուծֆ ու
մերհամէթլէրինին քեաֆֆէի խաղինէ-
լէրինի սենին էլինէ թէսլիմ իթմէտի մի:
Սուլթան մագամընտա վէ ալըն պօզու-
մուշ պիր շէրէֆլէ թաճլանմըշ օլարագ,
մէլայիք սընքլարընըն մաֆէվզինտէ,
էվլատընըն սաղ թարաֆընտա օթուրու-
եօրսուն: Տէվլէթինին կէօյլէրին վիսա-
թընտան պաշգա հուտուտու եօգ տուր,
վէ տիւնեա, պիւթին մախուզաթըլա
սանա թապիտիր: Հիւքիւմէթին՝ ճէհէն-
նէմլէրէ գատար վասըլ օլուեօր. եալը-
նըզ սէն, եւ հազարէթի Մերեթմ, պիտի

շէյթանըն բէնչէլէրինտէն գուրթարապի-
լիրսին :

Մէրհամէթին բէք գուլվէթլի տիր,
իմտի պիղի գուրթարապիլիրսին . լաքին
էկէր նանքէօր վէ հիմանէնէ զայրը լաեըգ
էվլատլար օլտուղումուզ իչին, պիղէ
եարարմ իթմէք իսթէմէզսէն, հիչ տէյ-
իլ իսէ պունճա ֆէնալըգլարտան ա-
զատ օլմամըզ իչին քիմէ միւրաճաաթ
իթմէմիզ լազըմ իսէ օնու սէջլէ : Ա՛հ,
խայր, սէնին գալպի մատերանէն՝ էվլատ-
լարընըն զայպընը կէօրմէի ապլա իսթէ-
մէյէճէք տիր : Տիզլէրինին իւզլէրինտէ
կէօրիւպ հայրան օլտուղումուզ Մասումը
Իւահի, էլինտէ կէօրիւպ միւթէհայիր
գալտըղըմըզ ըսումուզի թաճ սէնին թա-
րաֆընտան գապուլ օլունաճաղըմըզ հազ-
գընտա պիղէ իւմիտ վերմէքտէ տիր : Իշլթէ
քէմալը սըտգ իլէ աեագլարընա գաբա-
նարագ, գայիֆ չօճուգլար կիպի, վալիտէ-
լէրին էն լաթիֆի գուճաղընա սըղընրէօ-

լուզ, վէ պու կիւն, եւվէթ պու կիւն,
նիեազ իթտիկիմիզ լութֆլարը սէնտէն
պէքլէեօրուզ:

Սէլմ, էյ Սուլմն վէ ախէ:

Հազրէթի Սրեհեմին թեպերրիսքես-
թընը տիղեհէյիմ:

Շիմտի սէնտէն տիլէրիզ, էյ Սուլ-
թան, սօն պիր լութֆ քի, շու մուպա-
րէք կիւնտէ պիզէ բէտտ իթմէզսին: Ճիւմ-
լէմիզէ տայիմի մուհապպէթինի վէ պիր
սուրէթի մախսուսէտէ վալիտէլէք թէ-
պերրիւքեսթընը իհսան պուեուրսան:
Սէնին խայր տուանը ալմատըզճա պու-
կիւն, աեագլարըն դարշըսընտա պուլու-
նան պու եհրիմիզի թէրք իթմէեհէճէեիզ,
տիղլէրինի էօբմէքտէն տուր օլմաեաճա-
ղըզ: Եւհազըրէթի Մերեհմ, շու էսնատէ
Բաբա հազըրէթլէրինէ թէպերրիւքես-
թընը իհսան իյլէ, թաճընըն իւք չիչէք-
լէրինէ, Մուղաֆէրիեհէթլէր Սուլթանը

իւնվանընա սէնի լաեըգ դըլան Բօզարիօ-
նըն գատիմ ֆիթուհաթլարընա պիր տի-
կերինի տէ իլավէ իյլէ, եւ՝ Վալիտէ,
մէզհէպէ ֆիթուհաթ քէսպ իթտիր, վէ
ճիհանա միւսալէմէթ պախշ իյլէ: Բիս-
դօքօսուսուզա, ըսհիպլէրիմիղէ վէ խուսու-
սա զիեարէթ կեահընա եիւրէքտէն հիւր-
մէթլէրի օլանլարա, էլհասըլ Բօմբէյտէքի
եէնի իպատէթխանէնին պիլճիւմլէ շէ-
րիքլէրինէ վէ ազիղ Բօզարիօնըն տուա-
սընր իճրա իտէն վէ ինթիշարընա շալը-
շանլարա թէպէրրիւքեաթընը իհսան իյլէ:

Եւ՝ հազըէթի Մէրեէմին Բօզարիօնը,
պիզի ճէնապը Հազգար ապթ իտէն լա-
թիֆ զինճիր, պիզի մէլէքլէրէ ըսպթ
իյլէեէն մուհապպէթ պաղը, ճէհէննէմին
հիւճուսլարընա դարշը սէլամէթ գուլէսի,
սուսուսի տէնիղ ֆուրթուսնասը արասընտա
էմնիէթլի լիման, պունտան պէջլէ սէն-
տէն ապա այրըմսեաճաղըղ: Էօլիւմ
սաաթընտա սէն պիզիմ թէսէլլիմիղ

օլաճագսըն, սօն պոռսէմիզի սանա վերէ-
 ճէիզ, վէ էօլիւմ հալինտէ տօտագլարը-
 մըզտան չըգաճագ օլան սօն նէֆէս՝ սէնին
 թաթլը իսմին օլաճագ տըր, էյ Բօմբէյ
 Բօզարիօսընըն Սուլթանը: Ղաեէթ սէվ-
 կիլիվալիտէ, կիւնահաքեարլարըն եէկեանէ
 իլթիճակեահը, մէյեուս ճանլարըն թէ-
 սէլլի ազիմի. իսմին հալէն վէ տայիմէն
 մուպարէք օլսուն, եէրտէ վէ կէօյտէ.
 Ամէն:

Ողջոյն +եղ Մարիամ էն:

Պաշտօնը՝ Բօմբէյի Գօնիւրէլիտէն զի Բիլ
 Ֆէիլիտի Բարաքընդան Բարաքի օլաւնիսն վէ օն
 էնիւնիտի Էնի Բաբա հազրէթլիքի Կաթի, հայիս
 8 զի վէ հալիտիքիքին իլթ Բազարընդան իլպա-
 նիտիւլը «Եօլլիտիլիքիքի Եէրտէ «Ենիլիք վէ Եթի Ենիւլ
 «Եթիլիլիքիքի Ենիւլըն իլթիլ զիլթիլ (Պաշ-
 տօնընամէ՝ 1887 յունիս 18 տէ նէշը օլուն-
 մուշտուր:)

ԲՕՄԲԷՅ ՀԱԶՐԷԹԻ ՄԷՐԵԷՄԻՆԻ ԶԻԵԱՐԷԹ

Է՛յ Ադամբն գրգլարը իշինտէն սէշիւ-
միշ օլան Պաքիրէ, պու սէֆալէթ վէ
էլէմ ու քէտէր վատիսինտէ եօրիւն
եօլճուլարընէֆիս գօգուռուլա գուլվէթ-
լէթ մէք իշին սէմատաքի մէսքէնտէն գալ-
գրպ, շու զուրպէթ մէսքէնիմիզին պու
գըսմընտա տիքիլմիշ օլան է՛յ շէֆագաթ
կիւլիւ, եա՛էպէտի շիշէքլէրին Սուլթանը,
Ճէնապը Ալլահըն լաեռգէ Վալիտէսի,
սէն, կիւնէրիմիզտէ, ինսանլարը կիւնահ
թէհճէքէսինտէն գուրթարըպ, էլթաֆը
Իլահիէեէ մագճար իթմէք իւզրէ, Բօմբէյ
խարապալարը իւզէրինտէ լութֆ ու նէ-
տամէթէ մախսուս եէնի պիր թախթ

Թէէսսինէ Թէնէզզիւլ պուռուրաւուն,
սանա սըղընըրմ, վէ սէնին մուգատտէս
հուզուրունտան պուռտան պէօլէ առա
այրըմաման ահա իտէրիմ, զերա Քիլի-
սէնին պիլծիւմէ էվլատլարը՝ սէնի Ֆէհա-
Ֆէն վալիդէն տէյի իլան իտիեօրլար:
Զիւնքի սէն՝ Ճէնապը Ալլահըն գալպինտէ
ղանէթ մուազզէզսին վէ սէնին սէտան
տաիմա գապուլ օլունուր:

Եւ՝ Սուլթանըմ, սէնին Թաթլը մու-
հապպէթին սանա միւրաճաւթ իտէն հիշ
պիր կիւնահքեարը, գապահաթլարը նէ-
գատար պիւյիւք տաիսի օլսա, առա ըէտա
իթմէմիշ տիր: Իմտի Քիլիսէ, սէնի վահի
եէրէ՞ մի քէնտի շէֆաաթճըսը վէ պէտ-
պախթլարըն իլթիճակեսը Թէսմիէ ի-
տիեօր: Ահ, գապահաթլարըմ օլ պիւ-
եիւք խայրխահլըղընըն իճրասընա մանի
օլմասաիտի, օ խայրխահլըղըն քի, անըն
սանէսինտէ միւսալէմէթին Շէֆաաթ-
ճըսը վէ Միւսանճըսը կիւնահքեարլարըն

եկեանէ իւմիտի վէ էմնիեթլի իլթի-
 ճակեահը պուլունուեօրսուն: Տիւնեանըն
 սէլամէթի իչին Յիսուսու աօղուրան ճե-
 նապը Ալահըն Վալիտէսի վէ մէրհամէթ
 մէնպար, քէնտիսինէ սըղընան պիր սէֆիլի
 աճըմամըշ տըր սէօղիւնիւ քիմսէ սէօյլէմէ-
 մէլի տիր: Եւ հազըթի Մերեէմ, Հագդ
 Թէալա իլէ ինսանլար արասընտա միւսալէ-
 մէթին իպգասը՝ սանա ալիտ տիր: Պէնիմ
 գապահաթլարըմըն սաերսընտան չօգ
 զիեատէ պիւեիւք օլան ըիգգաթըն իլէ
 պէնի աճը վէ իմտատըմա եէթիշ: Էյ
 հազըթի Մերեէմ, ազիզ Բօզարիօ Սուլ-
 թանը, սէն Բօմբէյ վատիսի իւզէրինտէ
 ի-ֆիւ Եւլուլը մագամընտա կէօրիւնտիւն,
 հագգըմտա մէրհամէթլի պուլուն: Հէր
 կիւն հուզուրունա կէլէրէք տիզ չէօքմէք
 վէ իմտատընը տիլէմէք իսթէրիմ: Լաքին
 օ հալտէ, Բօմբէյտէքի եէնի քիւրսին
 իւզէրինտէն՝ նագարը մէրհամէթինի պանա
 աթֆ իյլէ, նիեազըմը գապուլ իյլէ, վէ

Թէպէրրիւքեաթընա պէնի մագհար գըԼ.
Ամէն:

Սէլմ, էյ Սո-լեան զէ ստիբէ:

Հէր հանկը +իլեմեդէ եւ մարտարա Գո-
նո-լո-լ ոլո-ր իսէ ոլո-ան, Բօօթէյ Բօղա-
րիօսընըն Մի-ճի-ղէթլի- հաղրէթի Մերիեօ
դատիբէնին Լա-վիբին շիեարէթ իրեն պիճի-մ-
լէ որնդ-րլարա, օն ի-լի-նճի- Լեօն Բ-Բա
հաղրէթլիբի Լարաֆընդան, կի-նդէ պիբ որեֆա
իլին 300 կի-նլի- + ներդո-թի-ն, զէ մայիս
8 իլէ հ-իորեֆէրին պիբնճի Բաղարը իլին հ-
դարեալ ներդո-թի-ն Լաի-իս իորիլիշ պիբ:
(Պու դարար 1890 յունիս 21 տէ վերիլ-
միշ տիր:)

ՐՕՋԱՐԻՑՆԸՆ ՀԻՄՆԻՒՍԻ
ԱԼԹԸՆՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆԼԱՐԱ
ՀԱԶՐԵԹԻ ՄԵՐԻԵՄԻՆ ՕՆ ՊԵՇ
ՎԱՏԼԱՐԸ

1. Բօզարիօմը տախմա «էօյլէէրէք պանա խըզմէթ իտէճէք օլանլար պիր լութֆը մախսուսանայիլ օլաճագլար տըր:

2. Բօզարիօմը տինտարանէ «էօյլէյէնլէրէ՝ հիմաիէյի մախսուսէմի վէ պիւեիւք էյլիքլէր վատ իտէրիմ:

3. Բօզարիօ՝ ճէհէննէմէ գարշը գուվ-վէթլի պիր գալգան օլաճագ, ֆէնա խույլարը մահվ, կիւնահլարը պերթարաֆ վէ րաֆըզըլըզը մահքիւմ իտէճէք տիր:

4. Բօզարիօ ֆազիլէրի վէ թէշէպպիւսսաթը խայրիեհիի իլէրի կէօթիւրէճէք

րուհլար իչին Ալլահըն բէք չօք մէրհա-
մէթլէրինի իսթիհաալ իյլէեէճէք, ին-
սանլարըն գալլլէրինի տիւնիէվի մէյ-
լիեաթտան աերըրպ, Ալլահըն մուհապ-
պէթինի գազանտըրաճագ, վէ էպէտի
էյլէքլէր արղուլէտէճէք տիր: Ա՛հ, նէ
գատար ճանլար պու վասըթաիլէ թագ-
տիս օլունաճագլար տըր:

5. Բօզարիօ վասըթաուրյա պանա սը-
ղընաճագ օլան ճան՝ դայպ օլմանաճագ
տըր:

6. Բօզարիօնըն ագայիտի մուգատտէ-
սէսինի թէֆէքքիւր իտէրէք, ազիզ Բօ-
զարիօյը տինտարճա հէր քիմ սէօյլէրսէ,
ֆէլաքէթլէրտէն մաղուպ օլմայաճագ,
ֆիւճճէթէն էօլմէեէճէք, իլա էկէր կիւ-
նահքետար իսէ, իմանա կէլէճէք, էկէր
ատիլ իսէ՝ սէպաթ իտէճէք, վէ հաեաթը
էպէտիէիէ լայըգ օլաճագ տըր:

7. Բօզարիօմըն հագըգէթէն թահթը
հիմսիէսինտէ պուլունան՝ սօն Ս. խոր-

հուրդւարը ի՞նչ իթմէզտէն էօլմէեէճէք տիր:

8. Բօզարիօմը սէօյլէեէնլէրին՝ հա-
եաթլարը էսնասընտա վէ էօլէճէքլէրի
զէման նուրլարըն վէ լութֆլարըն թէք-
միլինէ նայիլ, վէ հաեաթլարը վէ վէ-
ֆաթլարը էսնասընտա մութլուլուլարըն
զատր ու մէզիյէթլէրինէ հիսսէտար օլմա-
լարընը իսթէրիմ:

9. Բօզարիօմա սատրգ օլան ճանլարը
հէրկիւն քաւարանտան գուրթարըեօ-
րում:

10. Բօզարիօմըն հագըզի էվլատլարը՝
սէմատէ պիւյիւք պիր շէրէֆէ նայիլ օլա-
ճագլար տըր:

11. Բօզարիօմ վասրթասըյլա տիլէ-
տիքլէրինիզին քեաֆֆէսի սիզէ վերիլէ-
ճէք տիր:

12. Բօզարիօմա մախսուս տուայը նէշը
իտէճէք օլանլար քեաֆֆէյի իհթիեաճ-

լարընտա պէնտէն եարտըմ կէօրէճէքլէր տիր:

13. Բօղարիօ ճէմիյէթի ազալարընըն հայաթլարը էսնասընտա վէ վէֆաթլարընտա, սէմավի փատիշահլըղըն ազալարընըն արգատաշլըղընա նայիլ օլապիլմէլէրինի էվլատըմտան իսթիհալ իթտիմ:

14. Բօղարիօմը սէօլէեէնլէր՝ պէնիմ էվլատլարըմ, վէ եէկեանէ էվլատըմ Հազըէթի Իսանըն դարտաշլարը տըրլար:

15. Բօղարիօմա սըտգ վէ ուպուտիեէթ կէօսթէրմէք՝ էվվէլտէն սէչիլմիշ օլմտեա պիր թէէմինաթ տըր:

ՀԵՐ ՀԱՅԹԱ ՊԻՐ ՐՕԶԱՐԻՑ ՍԷՑՅԼԵՄԷՔ ՈՒՍՈՒԼՈՒ

—
Բազար իրթհսի:

Ալլահտան տիլէէէլիմ քի, իմանըմըզը
գուվլէթլէթսին, իւմիտիմիզի արթըր-
սըն, եիւրէքլէրիմիզտէ շէֆագաթ թահ-
րիք իյլէսին, վէ զաեէթ ազիզ Ագանիմի
Սէլէսէիէ (Ս. Երրորդուլթիւն) իհթիրա-
մաթը մուհապպէթքեարանէմիզի թագ-
տիմ իտէլիմ:

Հասարատի ի թի Աստուած... — Հայր
թեր... — 3 Ողջն թէշ Մարիամ... —
Փառք Հօր:

ՍԵՎԻՆ ՃԼԻ ԹԵՓԵՔՔԻԼՐ

Պ— պէրինճի Բօղարիօսընը պատերէյի պիւղէէ
— նալը:

Պիրինճի Թէֆէքքիլը:

Իտի թէպշիր (Աւետուժ Սրբոյ Կուսին):

Բօմբէյ Բօղարիօսընըն հազըէթի Մէ-
րիէմի շէֆաաթըյլա, հէր կիւնքի տուա-
լարըմըզ իչին ճէնապը հազգտան պիր
ֆիքրի թէվազիւ վէ սըտգ տիլէէէլիմ:

Հայր Ֆեր, — 10 Ողջոյն թէշ Մարիմ:
— Փառք Հօր:

Իքինճի Թէֆէքքիլը

Իտի զիսարէթ (Այցեւութիւն Սրբոյ Կուսին):

Բօմբէյ Բօղարիօսընըն հազըէթի Մէ-
րիէմի շէֆաաթըյլա, ճէնապը հազգտան
ֆամիլիալարըմըզ իչինտէ միւսալէմէթ,
իթթիֆազ վէ հիւսնի իպրէթէ մախսուս
թէշվիզաթ, վէ քէնտի արամըզտա խա-
լիսանէ վէ ֆաալի պիր շէֆազաթ տի-
լէէէլիմ:

Մաղը:

Իւշինճիւ Թէֆէքքիւր:

Յիսուս Զրիստոս Էֆէսոսիմիզին Վէլսաւէթի
(Ժնունդ):

Բօմբէյ Բօզարիօսը Հազըէթի Մէրիէ-
մինին շէֆաաթըյլա, միհրապտաքի Ս.
Հազըրդութիւնտա մէվճուտ օլան Հազ-
րէթի Իսա Հազգընտա Ալլահտան պիր
րիահէթի քեամիլէ տիլէեէլիմ:

Տէօրտիւնճիւ Թէֆէքքիւր:

Խոթի Թագաիմէ (Տօն Սրբութեան Մարեմայ):

Բօմբէյ Բօզարիօսը Հազըէթի Մէրիէմին
շէֆաաթըյլա, ճէնապը Հազգտան թէն
վէ ճան իշին պիւեիւք պիր բագլըգ տի-
լէեէլիմ:

Պէշինճի Թէֆէքքիւր:

Յիսուսըն Տաճարտա թէքրար եւրլէշմէսի:

Բօմբէյ Բօզարիօսը Հազըէթի Մէրիէ-
մինին շէֆաաթըյլա Ալլահտան րէհա-
պիյն Հազգընտա պիւեիւք պիր իհթի-

րամ, վէ Գաթօլիք Քիլիսէօնին թալի-
մաթընա իթաաթը քիամիլէ տիլէեէլիմ:

Չարշեկայիկ:

ԱՃԸԳԼԸ ԹԵՓԷՔԵՐԵԼՐ

Պ— Ի՜նչի բօղարիօյը պատերէի աղիւղէ
աւալը:

Պիրինճի Թէփէքքիւր:

Յիսուսուն Զէյթինլիք պաղչէսինաէքի

էզիսէթի:

Բօմբէյ Բօղարիօյը հազըթի Մէրիէմին
շէֆաաթըլա, Ալլահտան, կիւնահարը-
մըզ իչին խալիսանէ պիր աֆլլըզ, վէ
միւհլիք (մահացու) կիւնահըն պիլ ճիւ-
մէ Փըսաթլարընտան սագընմագ իչին
դավի պիր միւրատ տիլէեէլիմ:

Խըինճի Թէփէքքիւր:

Հազըթի իսա էփէնտիմիզին զամչըլանմասը:

Բօմբէյ Բօղարիօյը հազըթի Մէրիէմին
շէֆաաթըլա Ալլահտան, իւզէրիմիզէ

հիւքմ իսէն ֆէնա խույլարըմըզ զալէպէ
իթմէք վէ ֆէնա մէյլէրիմիզէ գարշը գո-
մագ իւզըէ, լութֆ տիլէսէլիմ:

Բէնջիկնպիհ:

Իւչինծիւ Թէֆէքքիւր:

Տիքէնիլէ Թաճլանմասը:

Բօմբէյ Բօզարիօսը հազըէթի Մերիէ-
մինին շէֆաաթըյլա ֆամիլիամըզտաքի
կիւնահքիարլարըն, տինսիզէրին, խու-
սուսա՝ Հինտինթանտաքի իւչ եիւզ մի-
լիօն պութբէրէսթլէրին թէօվպէսէ կէլ-
մէսինի ճէնապը Հագգտան թէմէննի ի-
տէլիմ:

Տէօրտիւնծիւ Թէֆէքքիւր:

Հազըէթի իսա էֆէնտիմիզին խաւը եիւք-
լէնմէսի:

Բօմբէյ Բօզարիօսը հազըէթի Մերիէ-
մինին շէֆաաթըյլա, Ալահտան հէր
կիւնքի միհն ու մէշագգաթլարըմըզտա,
ճէվը ու ճէֆալարըզմըտա թէհամմիւլ վէ
թէսլիմիէէթ տիլէսէլիմ:

Պէշինճի Թէֆէքքիւր:

Յիսուս Զրիստոս Էֆէնտիմիզին խնւ իւզէ-
րինստէ Էօլմէսի:

Բօմբէյ Բօղարիօսընըն Հաղըթի Մէ-
րիէմինին շէֆաաթըյլա, ռահաթ վէ ա-
ղիզ պիր Էօլիւմ լութֆուճու թէմէննի
իտէլիմ:

Պ'ռումսա:

Շէրլէֆլի Թէֆէքքիւր Բիւրլէյ

Պո- ի-լի-նճի- Բօղարիօյը Պաթիբէյէ աղի-
զէէէ «ռ-ն-լըմ»:

Պիրինճի Թէֆէքքիւր:

Էֆէնտիմիզին տիրիլմէսի:

Բօմբէյ Բօղարիօյը Հաղըթի Մէրիէ-
մինին շէֆաաթըյլա, ճէնապը Ալահ-
տան, քեաֆֆէյի ազրապա վէ ահըպա-
մըզ իւզէրինէ քէնտի թէպերրիւքիաթը
րուհանիէ վէ ճիսմանիէսինի իհսան իյլէ-
մէսինի տիլէեէլիմ:

Իրինճի Թէֆէքքիւր :

Էֆէնտիմիզին կէօյէ չըզմասը :

Բօմբէյ Րօզարիօսը հազըէթի Մէրիէ-
մինին շէֆաաթըյլա Ալլահտան ագրա-
պամըզըն, Կարտաշարըմըզըն վէ գըզգաշ-
լարըմըզըն վէ ահըպպամըզըն ըուհլարընը
քաւարանըն ալէվլէրինտէն գուրթարմա-
սընը տիլէեէլիմ :

Պոռնիսա իրթէսի :

Իւշինճիւ Թէֆէքքիւր :

Րուհուլլահըն ըէսուլլար իւզէսինէ էսմէսի :

Բօմբէյ Րօզարիօսը հազըէթի Մէրիէ-
մինին շէֆաաթըյլա, Ալլահտան քեաֆ-
ֆէյի Թէշէպպիւսլէրիմիզտէ պիզէ եար-
տըմ իթմէսինի վէ մուվաֆազըյիէթ
կէօսթէրմէսինի Թէմէննի իտէլիմ :

Տէօրտիւնճիւ Թէֆէքքիւր :

Պաքիրէի ազիզէնին կէօյէ չըզմասը :

Բօմբէյ Րօզարիօսը հազըէթի Մէրիէ-
մինին շէֆաաթըյլա Ալլահտան պու...

էհայլիսինէ սուրէթի մախսուսէտէ հի-
մախէսինի իթա պուեուրմասընը տիլէ-
եէլիմ:

Պէշինճի Թէֆէքքիւր:

Պաքիրէի ազիզէնին թագ կիեինմէսի.

Բօմբէյ Բօզարիօսը հազրէթի Մերիէմին
շէֆաաթըյլա, ճէնապը Հազգտան էօլ-
մէմիզտէն սօնրա ճիւմլէմիզի քէնտի կիւ-
զէլ ճէննէթինտէ ճէմ իթմէսինի թէ-
մէննի իյլէեէլիմ:

Պիզիմ իչին շէֆաաթճը օլ, եաճէնապը
Ալլահըն ազիզ վալիտէօի քի, Հազրէթի
Իսանըն վատլարընա լաեըզ օլալըմ:

Տ Ո Ւ Ա

Եա՛ Բապպ, եէկեանէ էվլատըն քի,
քէնտի հաեաթը, վէֆաթը վէ տիրիլ-
մէսիյլէ, սէլամէթի էպէտիէնին միւքեա-
ֆաթլարընը պիզիմ իչին գաղանմըշ տըր,
մութլուլու պաքիրէ հազրէթի Մերիէմին
ազիզ Բօզարիօսընըն պու ագայիտինի

իյժա իթտիկիմիզ ճիհէթլէ պունլարըն
պիզէ իրաիէ իթտիքլէրի նասիհաթլարա
սիւլուք իթմէք վէ գարշըլըզը օլան թէ-
պէրրիւքիաթը ալմագ լութֆունա պիզի
լանըզ գըլմանըզը նիեազ իտէրիզ :

Յիսուս Գրիստոսուն վասըթասըյլա,
Ամէն :

Միւսլիք կիւնաստան սագընտըրմասընը տի-
ւեմէք իւզըէ

ԲՕՄԲԷՅ ՀԱԶՐԵԹԻ ՄԵՐԻԷՄԻՆԷ ՏՈՒՆ

Եւ՛ Բօմբէյ Բօզարիօսընըն պաքիրէի
ազիզէսի, սէն քի էվլատընըն զալիմանէ
իպքէնճէլերինէ հիսսէտար օլտուէն, վէ ին-
սանլարըն կիւնասլարը սէպէպիյլէ անըն
չէքտիկի աճը աճը միհն ու քէտէրլէրի
գալպինտէ հիսս իթտին, տանա նիեազ
իտէրիզ, հազրէթի Իսանըն իշքէնճէլէ-
րինի վէ գըյմէթտար դանընը, հաթթա
սէնին մէշազգաթլարընը տա բէտէրի է-
պէտիեէ սուէն քի, թէքմիլ ճիհանտա,
պու կիւն՝ եալընըզ պիր միւսլիք (մահա-
ցու) կիւնասըն պիլէ վուգուինի մէնէ
հիմմէթ իյլէսին: Ազիզ Թէպէրրիւքեա-
թընը պիզէ իհսան էյլէ, Ամէն:

1 Ագշամլարը պու սուայը իտէրքէն, պու էէճէ
սէնիլմէլի տիր:

Հերետիկոսւարըն, հերժուածողւարըն վէ պուծ-
մէրէսթլէրին թէօպաէնէ կէլմէսի իշին

Տ Ո Ւ Ա

Եւ Բօմբէյ Բօզարիօսընըն ղանէթ շէ-
ֆադաթլը Սուլթանը, Սէն քի ագլ ու
հիքմէթ Գիւրսիսի, միւրմուզի կիւլէրի-
նին չէլէնկի վասըլթասըյլա, պիլ ծիւմլէ
միլէթլէրի գուրթարմագ իւզըէ, վագ-
թիյլէ պուծբէրէսթլէք մէքեանը օլան
պիր եէրտէ միւճէտտէտէն մերհամէթ
քիւրսինի թէէսսիս իթտին, իլահիեէթի
հաիշ օլան էվլատընըն շու սէօզլէրինի
խաթըրլա՝ «Պէննի տիլէր Գուլ-լալը՝ տ-
վաւ իսէ տէ, պո-մանդրադան տէյիլ տիրէր-
անլէրի տէ Բօթլամա՝ լալը՝ տըր, անլէր սէ-
ռիյի իշիտէճէլէր, վէ օնդան սօնրա այնի ման-
դրա վէ այնի շօդան օլամագ տըր:» Խաթըր-

լա քի Գողգոթա իւզէրինտէ, տիւնեա-
նըն սէլամէթի իշին խաչա չըգմըշ օլան
ալլահանի էվլատընա իշթիրազ իտէրէք,
գալպին իլէ խաչա չըգարազ, պիզիմ
գուրթարըճըմըզ օլտուն, վէ օլ վագըթ-
տան պէրու ինսան սընըֆընըն գուրթարը-
ճըսը, կիւնա հքեարլարըն իլթիճակեահը,
վէ քիաֆֆէյի ինսանլարըն վալիտէսի
օլտուն:

Պագ, եա՛ վալիտէ, տաիմի սուրէթտէ
հէր կիւննէ գատար ճանլար զայպ օլուէօր:
Պագ շու միլիօնլարճա Հինտլիլէրէ, Ձին-
լիլէրէ, վէ տիւնեանըն հէր թարաֆընա
եաեըլմըշ օլան տինսիզլէրէ քի, էլան
Հազըթի իսաեը թանըմաեօրլար: Պագ
շու տիկէր ճէմաաթլարա քի, իսմէն
խրիսթիան իսէլէր տէ՝ վալիտէմիզին գու-
ճազընտան, բազ սուրբ, կաթողիկէ, ա-
ռաքեւական վէ հռովմէական քիլիստէն
ուզագտա եաշաեօրլար:

Եա՛ հազըթի Մէրիէմ Թէէասիրլի

միեանձը, ինսան ճինսինին շէֆաւթճըսը, պիղիմ կիպի էօլիւմէ թապի պիշարէլէր հագգընտա մուհապպէթլէ տօլու վալիտէ, Բօմբէյ Բօզարիօսընըն մուպարէք պաքիրէսի, տուալարըմը դապուլ իյլէ, Հազըէթի Խօսանըն գըյմէթտար գանը պունճա ճանլար իչին զայպ օլմասըն. Մահզուն էհալինին իւզէրինէ, Բօմբէյտէքի քիւրսինտէն տաիմա էյլէքլէրինի սաչտըղըն հալտէ, ահ, շիեայը սէմավիեէնին պիր շէօլէսինի փարլաթ քի, պունճա դարանլըգ իչինտէ օլան Փիքիրլէր ըշըսըն վէ պունճա վազիֆէսիզ գալպլէր ըսընսըն:

Ալլահանի էվլատընըն եանընտա շէֆաւթճը օլ քի, պիւթիւն ճիհանտաքի պուլթիւրէսթլէր եէհուաիլէր, հերետիկոսլար վէ հերձուածողլար՝ զիեայը իլահի իլէ ըշըքլանարագ, քէմալը մէսէրրէթլէ հագըգի Գիլիսէիէ տաիլլ օլտունլար: Բաբա հազըէթլէրինին քէմալը սըտգ իլէ սանա արզ իթտիկի նիեազը դապուլ իյլէ

քի, պիւճիւմէ ճէմաւթլար, այնի տինտէ
պիրլէշէրէք, շէֆադաթը մատերանէնին
մուպարէք մէյվէսի օլան, Բէտերուլահ
վէ Բուհուլահ իլէ ասըլարտան պերու
եաշամագտա վէ իճրաի հիւքիւմէթ իթ-
մէքտէ պուլունան հազըթի Խասեր թա-
նըսընլար վէ սէվսինլէր: Օլ վագըթ պիւ-
ճիւմէ ինսանլար սէնի տէ սէվէճէքլէր
տիր, էյ ճիհանըն պախսի սէլամէթի, Ալ-
լահըն խազինէլէրինին զանի զանի թէվզի
իտիճիսի, Բօմբէյ վատիսինին մերհամէթ
վալիտէսի: Ինսանլար սէնի շէրէֆլէնտիր-
մէքլէ, եա՛ ֆիթուհաթլար Սուլթանը,
սէնի քի, Բօզարիօ վասըթասըյլա քեաֆ-
ֆէյի ռաֆըզըզլարը մահվ իթմէքտէսին
քեաֆֆէյի միլլէթլէրէ հաեաթ վէրտի-
կինի թանըեաճագլար տըր, զիրա ինճիլի-
շէրիֆին շուքէլամը Բէյղամպերիսի թաս-
տիք օլունմալը տըր՝ «Աէ իշնէ ո-հ-հ-հ ֆիլ-
լէնլէր պէնի հո-թլը-լո- իւն իտէճէլէր
տէր:»

ՐՕԶԱՐԻՕ ՃԷՄԻՅԷԹԻՆԻՆ

ՆԵՐՈՂՈՒԹԻՒՆԼԱՐԸ

Բարա հագրեթլերինն՝ բոլորիս ճեփյեթի
պալարնա քենտի ըրգասըյա վերտիկի գըյ-
մեթտար ներողութիւնլար հագգընտա սուրե-
թի մախսուսէտէ նազարը տիգգաթը տալէթ
խտերիգ: Պունճա զիգըյմէթ մուհասէնաթը
էլտէ իթմէք արզուսինտէ օլան պիլճիւմէ
տինտարլարըն իշպու տինտար ճէմիյէթէ տա-
խիլ օլմալարը նէ մերթէպէ արզ օլունուր:

Պու պապտէ իյֆա օլունաճագ շարթլար
շունլարտըր 1. Սէլահիեէթի օլան պիր րահիպ
մարիֆէթիյլէ ճէմիյէթին Խեֆիէթինն Գոյ
օլունաթ: — 2. Պիւր Գոյնիէթինն եախստ սէ-
լահիեէթտար տիկէր պիր րահիպտէն օհնէլ-
լէնիշ Պիւր իւրիւր Գոյնիէթինն: — 3. Բօղա-
րիօնըն օն պէշ թէֆէքքիւրլէրի իւղէրինէ
միւմքին մէրթէպէ միւթալէա խտերէք հէր
հեֆիւ իւր իւրիւր Գոյնիէթինն:

1. Ընդհանուր կրթութեան կրթն.

ա) Ապագիտարութիւն վե Ս. Հաղորդութիւն խորհուրդաբանը ալըրլար իսէ, կարգէ-
լալ շէր-դ-թիւն:

բ) Ճեմարթիւն քիւսէսինտէ էկէր Ս. Հաղորդութիւն ալըրլար, թէսպիհ չէվերեր-
լէր վէ ասի էօրիւմէր իւղէրինէ առա իտէր-
լէր իսէ, կարգէ-լալ շէր-դ-թիւն:

2. Հէր Սէնէ գարֆընտա.

ա) Սէնիւմիշ պիր կիւնտէ, հէր կիւն թէս-
պիհ սէյլէէէնլէրէ կարգէ-լալ շէր-դ-թիւն:

բ) Աթիտէքի էօրթուլարտա կարգէ-լալ
շէր-դ-թիւն: Յայտնութիւն, Տեառնընդա-
ռաջ, Մեծ պահքն իքի ճումասար, Աւագ
Հինգշաբթի, Աւագ Ուրբաթ, Զատիկ, Աւե-
տում, Էֆէնտիմիզին ազիզ թաճը, Համբար-
ձում, Հոգեգալուստ, կիւլ փանայրըր, Գիւտ
Խաչ, Այցելութիւն Ս. կուսին, Վերափո-
խումն, Ծնունդ Ս. կուսին վէ սէքիզինճի
փաղարը, Տօն անուան Սրբոյ Աստուածածնի,
Տօն ամենայն Սրբոյ, Ընծայումն Ս. Աս-
տուածածնի, Անարատ Յղութիւն, Ծնունդ:

Բօղարիօ միհրապը զիւարէթ իտիլէքէ
էախօտ թափօրա իշթիրագ օլունմագլա, վէ

սաիրէ ստեփանտէ խուսուսի գըյմէթտար
ներողութիւնլարտան պաշգա, բէք չօք տա
կատարեալ ներողութիւնլար գազանըլապի-
լինիր:

3. Հէր այ.

ա) Սէշիմիշ պիր կիւնտէ վէ շէրաիթի
մալիւմէ իլէ պիր չէրեէք սաաթ եէվմի թէ-
ֆէքքիւր էտէնլէրէ Արարէալ Ներդը-
թիւն:

բ) Իլք փազարը Ճէմիյիէթին քիլիսէսինտէ
Ս. Հաղորդութիւն ալանլարա, րօզարիօ մի-
հրապընը զիհարէթ իտէնլէրէ վէ նիւաթ
մալիւմէ իլէ տուա սէօյլէեէնլէրէ Էլ Արարէ-
ալ Ներդը-թիւն:

գ) Էկէր հէր հաֆթա պիրլիքտէ րօզարիօ
սէօյլէնմիշ իսէ, սօն փազարը Արարէալ Նե-
րդը-թիւն:

4. Հէր հաֆթա.

ա) Իւչ րօզարիօ սէօյլէեէնլէրէ՝ օթուզ
սէնէ վէ պին իքի եիւզ կիւնլիւք ներողութիւն:

բ) Պիր րօզարիօ սէօյլէեէնլէրէ՝ եէրի «եէ
վէ էթի էիւլ «է+«էն իիւնլիւք Ներդը-
թիւն:

գ) Այնի հաֆթաուա վէ այրը կիւնտէ իւչ
րօզարիօ սէօյլէեէնլէրէ եէրի «եէլէթ Ներ-
դը-թիւն:

5. Հէր կիւն .

ա) Թէքմիլ պիր կիւնտէ Բօղարիօ սէօյ-
լէէէնլէրէ Կարտիւն Զերդան-Քիւն :

բ) Հէր Հայր Բէր վէ Ուլէյ Իչին Էիւ-
կիւնլիւք ՆերոզուԹիւն :

գ) Հէր Ուլէյ Բիւ Մարտիւն պիրինճի
զըսմընը Իքմալ Էտէն Յիւսս Խամի Իչին Պէշ
Էիւնլիւք վէ Էի Էիւնլիւք Զերդան-Քիւն :

դ) Պիրլիքտէ սէօյլէնէն Բօղարիօ Իչին Էի
Էիւնլիւք վէ Կիւնլի Էիւնլիւք Զերդան-Քիւն :

ե) ՃէմիյէԹին քիլիսէսինտէ Եախօտ Ճէ-
միյէԹ օլմաէան պիր մահէլլին քիլիսէ Եա
ԽալատէԹիսանէսինտէ պիր Բօղարիօ սէօյլէն-
տիկի հալտէ Էլլի Էիւնլիւք Զերդան-Քիւն :

զ) Հէր Ուլէյ Բիւ Մարտիւ Իչին Պէշ Էի-
ւնլիւք վէ 200 Էիւնլիւք Զերդան-Քիւն Եանի
2,025 կիւնլիւք ՆերոզուԹիւն :

Բօղարիօ ՃէմիյէԹինին քեաֆֆի ազա-
լարը, կիւնահլարընտան Թէօլպէ Խտէրէք,
հազըլէԹի Մէրիէմին շէրէֆինէ, Էիւնլիւք Էիւն-
պիր Բօղարիօ Բալլէր Էիւնլիւք, կիւնտէ պիր տէֆա,
Էիւնլիւք Էիւնլիւք վէ 4000 Էիւնլիւք, Եանի 40,500
կիւնլիւք Զերդան-Քիւն գազանըրլար :

6. Եօլիւմ՝ մատտէսի հազգընտա.

Հէր հաֆթա օն պէշ Թէֆէքքիւլլէրի տիլտէն սէյլէյիպ, բօզարիօնըն աֆլընա նայիլ օլան, սըտք իլէ Ս. Հաղորդութիւն ալան, քէնտինի հաղրէթի Մէրիէմէ Թէպիմ իտէն, Յիսուսուն իսմինի իմտատա չաղըրան վէ էլինտէ բօզարիօնըն մուպարէք (օրհնեալ) պիր մումու օլարագ վէֆաթ իտէն Ճէմիլիէթին հէր պիր ազասը իչին պէշ Կարբէւլ Նէր-լէ-թիւն:

Ձէյլ. — Բօզարիօնըն ներողութիւնլարը, քեաֆֆէթէն, քաւարանտաքի ճանլար իչին գապիլի իճրա տըր:

Աատարեալ ներողութիւն գազանմագ իչին շէրաիթի ատիէէ, աթիտէքի մատտէլէրտէն իպարէթ տիր, խոստովանանք օլմագ, Ս. Հաղորդութիւն ալմագ, Բաբա հաղրէթլէրինին նիէէթլէրինէ տուա իթմէք. մէսէլա էղպէր պէշ Հայր Բէր վէ պէշ Ուլէյն, օն Կարբ Բօզարիօ սէյլէմէք վէ սաիրէ:

Քեաֆֆէյի պատահական ներողութիւնլարը գազանմագ իչին իտիլէն հաֆթալըք խոստովանանք քեաֆի տիր:

Այնի կիւնտէ բէք չօք ներողութիւնլար իսթիհասլ իթմէք իչին, էալընըզ պիր Ս.

Հաղորդութիւն քեաֆի տիր, լաքին կատա-
րեալ ներողութիւնլարը գաղանմագ իւզըէ նէ
գատար տուա վէ զինարէթլէր թայելին իաիւ-
միշ իսէ պունլարը թէքրարլամագ լաղըմ
տիր:

Բամբէյ զինարէթկեահընըն ճէմիյիէթի
տէֆթէրինտէ գայտլարը պուլունան աղալար՝
իմթիեազաթը մախսուսէեէ հիսսէտար տըրլար:

Տիւնեանըն հէր թարաֆընտան ավօդաթ
Լօնկօեա իամլեր կէօնտերիլէպիլիր:

ԲՕՄԱՔԵՅ ԶԻԱՐԻԸ ԹՎԾԱՀԸՆԸՆ

ԸՍՆՐԸ ԽԱՏՐԻԷՍԻ

Բօղարիօ Հաղրէթի Մէրիէմի Գլղարընըն էօքսիւղխանէսի վէ փրանկալըլար էվլապարընըն խայրաթխանէսի:

Բօղարիօ Հաղրէթի Մէրիէմինին զիեարէթկեահրեանընտա, պալատէ պէեան իթտիկիմիղ վէճհէ պիր էօքսիւղխանէ պուլունմագտա տըր քի, ալօգաթ Պարթօլ Լօնկօ Թարաֆընտան թէէսիս խտիվիշ տիր վէ գէվճէսի Գօնթէս տը ֆուսգօ Թարաֆընտան խտարէ օլունմագտա տըր. պու էօքսիւղխանէ՝ Բօմբէյ Հաղրէթի Մէրիէմինէ Հասար խտիկպ, շիմտիէէ գատար էէ-լ Բէրէ նէֆէր, բէտէր վէ վալիտէտէն էօքսիւղ, ֆագիր, մէսքէնսիլ, տէօրթտէն ալթը եաշընա գատար, վէ Իթալիանըն պիլծիւմէ մէմլէքէթլէրինտէն կէօնտէրիւմիշ գըղ չօճուգլար գապուլ օլունմուշ տուր:

Պու էէ-լ Բէրէ էօքսիւղլէրէ կիւնլիւք նաֆագալարը թէտարիք իթմէք վէ հէր սու-

րէթլէ միւնասիս թալիմ՝ ու թերպիեէ վեր-
մէք իւզրէ, էօքսիւղխանէ իտարէսինին հիչ
պիր իրատը վէ նահիեէլէրտէն, էեալէթլէր-
տէն եախօտ հիւքիւմէթտէն հիչ պիր թախ-
սիսաթը օլմայրպ, անճադ էօքսիւղխանէնին
տօսթլարը թարափընտան կէօնիւլլիւ օլարադ
վէրիլէն իանէլէրտէն վէ ալօգաթ Պարթօլօ
Լօնկօնոււն ասարը գալէմիեէսինին հասըլա-
թընտան պաշգա պիր շէյի եօք տուր:

Հաղրէթի Մէրիէմին էօքսիւղխանէսինտէն
վէ Փրանկալըլարըն էվլատլարընա մախսուս
խայրաթխանէտէն պաշգա, Մ. Գօմանտօր
Պարթօլօ Լօնկօ՝ էրքէք վէ գրվ չօճուգլարըն
եաշէ վէ թերպիէսինէ մախսուս տարիւշ շէ-
ֆագալար, Բօմբէյ վատիսինին չօճուգլարը
իչին ագշամ վէ սապահլարը աչըլըր իպթի-
տաի մէքթէպլէր թէէսսիս իթմիշ օլուպ
պուշլարըն տէվամ վէ պագասը իչին լաղըմ
օլան ագչէլէրի՝ քէնաի նէշրիեաթընըն հա-
սըլաթընտան ալմագտա տըր:

Իմօի, Բօմբէյ զիեարէթկեահընըն քեաֆ-
ֆէյի խայրխահլարընա, զայրէթլիլէրինէ վէ
շէրիքլէրինէ՝ ալօգաթ Լօնկօնոււն քիթապլա-
րընը վէ ըիսալէսինի նէշը իթմէլէրինի վէ ա-
սարը խայրիեէսի իչին իանէլէր թօփլամալարը

րիպամ՝ վէ իսրար իլէ րէճա խտերիլ: Իանէ
Թօփլաեանլարըն իամլէրի Թօփլատըղլարը իա-
նէնին մըգտարըյլա պէրապէր «Վալէ Դէ
Բօֆէյ», զաղէթասընտա նէշը օլունուր:

Բաբա հազըէթլէրինին արզուի Վաթիսի
մուճիպինճէ հէր խուսուտա, միւնհասըրէն
Մօսիէօ ավօգաթ Պարթօլօ՝ Լօնկօեա միւրա-
ճաաթ օլունաճադ տըր:

Բօզարիօ հազըէթի Մէրիէէմի գըզլարընըն
էօքսիւզ խանէսի, եախօտ Բրանկայըլարըն
չօճուզլարընա մախսուս խայրաթխանէ մէն-
ֆաաթընա սէնէվի ալթը Ֆրանգ վէրէնլէր
խայրիսա հիսմինէ լայըգ օլուպ, իսիմլէրի աւ-
թան էւլուշու Պէր Բէթուլ գայտ օլունուր, վէ
էօքսիւզ գըզլար իլէ մահպուսլարըն պիչարէ
էվլատլարը՝ խայրիսաչլարընըն իամլէրինի տիւ-
տէն էյրէնիպ, անլէր իչին հէր կիւն հազ-
ըէթի Մէրիէմին բօզարիօսընը սէյլէրէր:

Էօքսիւզխանէնին վէ խայրաթխանէնին էր-
քէք վէ գատըն խայրիսաչլարը, իճրա իթ-
տիքլէրի համլիէթին պիր իատիկեարը մադա-
մլնտա, պիրէր շահատէթնամէ ալմայա հագգըլ
տըրլար:

ՋԻՆ ԱՐԸԹԾԻ ԼԻՐԸ ԻՆԹԱՐ

Նափօլիտէ, պիլէթլէրինի Բօմբէյ իչին ալ-
մայըպ, Էւլէ Դէ Բօմբէյէ ըսթասիօնու իչին
ալմայը տշըլար:

Ալլէ Դէ Բօմբէյէ մուվասըլէթլէրինտէ, ա-
լապաճըլարա եախօտ գըլաղուզլարա միւրա-
ճաաթ իթմէկէ հաճէթ եօգ տուր: Ջիարէթ-
կեահ ըսթասիօնտան պէշ տաղըգալըգ ու-
զաղտա օլուպ, եաեան կիտիլէ պիլիր: Էկեր
էքսրրէս իյէ կէլինէրէք, Բօմբէյտէ պիր ա-
լապա թուլթուլուրիսէ, պէտէլի էվլէլճէ
թէէտիեէ օլունուպ պախշիշէ տէ իհթիեաճ
գալմալ: Թարիֆասը 50 սանթիմ տիր:

Սաիր մալիւմաթ ալմազ իչին զիեարէթ-
կեահըն իւնիֆօրմալը պէքճիլէրինէ միւրա-
ճաաթ իտիլմէլի տիր:

Մէքթուպլար, էշեայը ըուհանիէ, Նօվե-
նա, “Իւ բօզլուրիօ է Էւ Նօօլ Բօմբէյէ”, ըրսա-
լէսի վէ “Ալալէ տի Բօմբէյի”, զաղէթասը ա-
պօնէլիկի սիբարշլարը, քէզալէք հէտիեէլէր
իյէ Փափա հաղըէթլէրինին նիեաթը մախ-
սուսէսինէ կէօրէ պատարազլարըն պէտէլէրի
Փափա թարաֆընտան թային օլունմուշ օլան
Մ. Ալօզաթ Պարթօլօ Լօնկօեա կէօնտէրիլ-
մէլի տիր:

Պու թէշէպպիւսի խայր մէնֆաաթընա
մախսուս օլան էշէայը րուհանիէէ, եալընըզ
զիեարէթկեահըն տախիլինտէ եախօտ գար-
շըսընտաքի մաղապատա վերիլիր եա սաթը-
լըր: Պու մաղազանըն լէվհասը պէր վէճհի
աթի տիր՝ Ricordi del santuario e dei figli
dei carcerati (Րիգօրտի տէլ սանթուարիօ է
տէի ֆիլիի տէի գարչէրաթի:)

Էլ հասըլ, հէր կէօնա եանըշըզտան վէ
շիւպհէտէն խալի օլմագ իչին, եալընըզ շու
իսմ վէ ատրէոին խաթըրտա գալմասը լազըմ
տըր:

M. l'Avocat Bartolo Longo

Valle di Pompei

ITALIE.

Մ. ՇԱՎՈՂԱՍ ՊԱՐԹՈՂՈ ԼՕՆԿՈ

Վալլէ տի Բօմբէ յի

ԻԹԱԼԻ.

